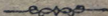

1379

ԱՐՈՒԵՍ

Ս.ԿԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ի ՊԷՏՍ

ՆՈՐԱՎԱՐԺԻՑ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

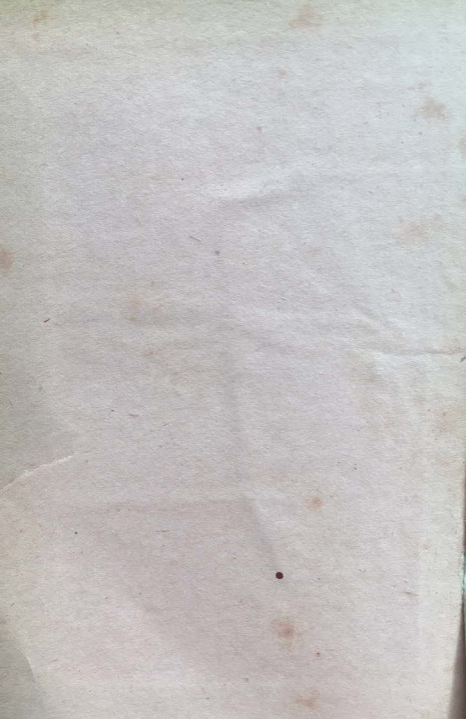
Կ. ՊՕԼԻՍ

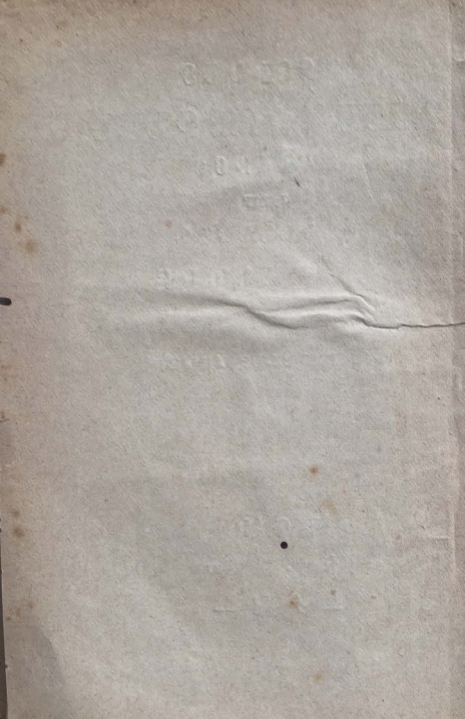
Տպագրութիւն վ. Յ. Մարգարեան

— 1884 —

267

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

Եթէ աշխարհիս մէջ ամեն բան մե-
զի իր բնական կերպովը երևնար ,
ընկերական կենաց մէջ պակասաւոր
չդտնուելու համար մեզի պէտք եղած
բաներն՝ աւելի յօժարութեամբ և
մտադրութեամբ կը սորվէինք : Մար-
դիկ ալ ընդհանրապէս ան նրբամտու-
թիւնը չունին որ տեսած բաներնուն
արտաքին երևոյթէն շխարուելով՝ տ-
նոնց մինչև ներսը թափանցեն ու ինչ
ըլլալը հասկնան : Ուստի շատ անգամ
կը վախնանք կամ մեզ կը վախցնեն
անանկ ոչինչ օբաներէ որոնք իրօք
ստուեր են , ու քիչ մը որ անոնց
վրայ մտածելու ըլլանք՝ անոնց մէջ
տեսնուած դժուարութեան լուծումը
կը դտնենք :

RELEDIYE
1370

Նամակ գրելու մէջ ալ ասանկ է :
 Դպրութիւն կամ գրաւորական կըր-
 թութիւն չունեցողները , կամ անոնք
 որ աշխարհիս գործերուն մէջ մտած
 չըլլալով՝ իրենց բնական խակութեա-
 նը մէջ մնացած են , առհասարակ
 նամակ գրելը մեծ արուեստ կը հա-
 մարին : Բայց զարմանալին ան է որ
 ուսման մէջ տարիներ անցունողներն
 ալ շատ անգամ տոմակ մը գրելու
 համար կը շուարին , և շէն գիտեր
 թէ հասարակ նամակի մը նիւթն ինչ-
 պէս շարագրեն :

Աս դժուարութեան գլխաւոր պատ-
 ճառն աս է որ նամակագրութեան
 ոճը հասարակ խօսակցութեան ոճէն
 տարբեր և օտար կարծուած է : Աչ
 որ կը մտածէ թէ նամակի մէջ գըր-
 ուածը հասարակ խօսակցութեան մէջ
 ըսածներէն տարբեր չէ : ան անձը ո-
 րուն նամակ կը գրենք՝ հեռու ըլլալուն

Համար նամակով կը հաղորդենք անոր
ան բաները՝ որոնք բերնուց պիտի
ըսէինք, եթէ մօտ ըլլար : Աս մտա-
ծութիւնը նամակ գրելու վրայէն
դժուարութեան մեծ մասը կը վեր-
ջընէ, և քիչ մը աւելի մտադրութե-
նէ ուրիշ բանի կարօտ չընեն :

Ուստի նամակ գրելու համար կար-
ծուած դժուարութիւնը վերցնելու
կամ թեթեւցնելու համար՝ սա երկու
կանոնին միտ դնելու է : Նախ, նա-
մակին լեզուն ամեն օրուան խօսած
խօսքերնուս ոճովը պիտի ըլլայ : Ար-
դարև անոնք որ պարզ ու դիւրին
ոճը ձգելով՝ հասարակ բան մը մեծ
մեծ բառերով ու դարձուածներով
յայտնել կ'օգտեն, կը ցուցնեն թէ ի-
մաստի կողմանէ աղքատ են, ուստի
և իրենց մտքին ամիութիւնը բառե-
րով արդիւնաւոր երևցնել ուզող կը
համարուին, և վերջապէս փորձ մար-

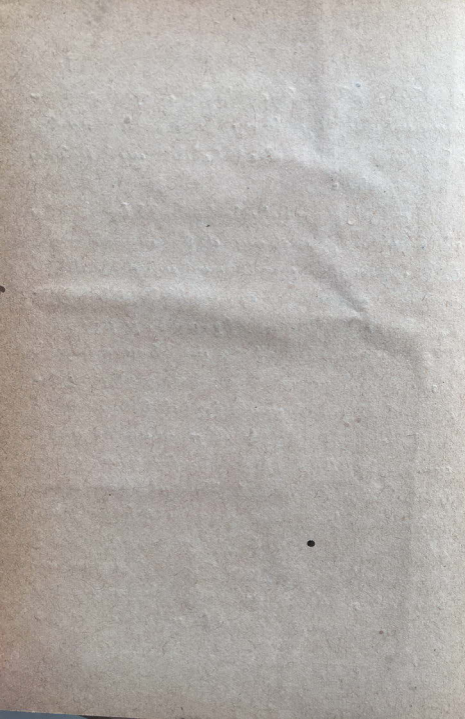
դոց առջին իրենց ինչ ըլլալը կը յայտ-
նեն :

Երկրորդ , նամակին մէջ ան ըսե-
լու է , ինչ որ կըսէինք , եթէ մեզի
մօտ ըլլար ան մարդը որուն կը գը-
րենք : Ահա նամակագրութեան բոլոր
արուեստը , որ վերի երկու կանոնին
կը վերածուի : Արիչ միտ դրուելու
բաներն երկրորդական են : Արդարեւ
ինչպէս որ ամենէն ճշիւն բանն ալ
վայելչութեամբ ընելու կամ ըսելու
համար քիչ շատ միտ դնելու բաներ
կան , ասանկ ալ նամակ գրելու մէջ
կան մասնաւոր միտ դրուելու բաներ ,
որոնց կատարումն նամակագրու-
թեան վայելչութիւնը կախում ունի :
Այսպէս են մարդոց այլ և այլ աստի-
ճանին , տաշտոնին ու վիճակին և ի-
րարու հետ ունեցած յարաբերու-
թեանը՝ նայելով իրարու գրելու ոճը ,
իրարու հետ ունենալու ակնածու-

թիւնը , ընտանութիւնը , որոնք անտարակոյս այլ և այլ են , և որոնք բնական խոհեմութիւնն ալ կրնայ թելադրել :

Աս երկրորդական կանոնները՝ կէս մը նախադիտելեաց մէջ պիտի սորվինք , կէս մ'ալ ամեն տեսակ նամակի համար տրուած օրինակներուն մէջ : Ասոնք դիւրին և քիչ բաներ ըլլալով ինչպէս անոնք միտք առնելը դիւրին է , ասանկ ալ անոնց անմտադիր ըլլալով անոնց մէջ պակտիլը մեծ ամօթ է :

Յոյս ունինք թէ մեր ուսումնասիր պատանիները թէ նախադիտելեաց կանոններէն և թէ նամակներուն օրինակներէն մեծ օգուտ պիտի քաղեն , եթէ օա կարևոր ճիւղին մէջ գործնական յաջողութիւն մը ստանայ կուզեն , մենք ալ մեր նպատակին հասած ըլլալով արախ պիտի ըլլանք :

ՆԱԽԱԳԻՏԵԼԻՔ

Նամակի մը դիտաւոր մասերը հետեւեալներն են .

1. Նամակներու մէջ գործածուելու յարգական ձեւերը : 2. Նամակի համար գործածուելու րուորը : 3. Վերնագիրը : 4. Բուն նամակը կամ նամակին մարմինը : 5. Վերջնագիրը : 6. Թուականը : 7. Ստորագրութիւնը : 8. Յետագրութիւնը : 9. Կնիք : 10. Մակագիր կամ հասցեն :

Ասոնց ամենուն վրայ կարգաւ համառօտիւ խօսինք :

1. ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ԳՈՐԾԱԾՈՒԵԼՈՒ ՅՍՐԳՍԿԱՆ ՁԵՒԵՐԸ

Ինչպէս որ ամեն նամակ մի և նոյն նիւթի վրայ կամ մի և նոյն մարդու

չի գրուիր, առանկ ալ ամեն մէկուն
մէջ գործածելու յարգական ձևերը
մի և նոյն շէն կրնար ըլլալ: Յարգա-
կան ձևեր ըսածնիս՝ ընդհանուր հա-
ւանութեամբ որոշուած քանի մը քա-
ղաքավարական խօսքեր են, որով քիչ
կամ շատ մեր յարգանքը կիմացը-
նենք ան անձին վրայ որուն նամակը
կը գրենք:

Աս ձևերը թէպէտ ըստ ինքեան
չնշին բաներ են, բայց փառասէր-
ներուն հպարտութիւնն ու ունայնու-
թիւնը զանոնք շափէն աւելի մեծ-
ցուց, անանկ որ թէև մեզի համար
ոչինչ բաներ ըլլան, ուրիշներուն հա-
մար հարկաւ սորվելու ու գործածե-
լու կ'ստիպուինք: Դարձեալ կըսենք
որ միտքէ չելէ. ուրիշներուն հետ ա-
ղէկ վարուիլ ուզողը՝ պէտք է որ զի-
մացինին աւելի պատիւ ընելով՝ քան
թէ քիչ ընելով պակասաւոր դանուի:

Քիչ մը առելի քաղաքավարու թիւնը
մեզի յանցանք չի կրնար համարուիլ,
բայց քիչ մը պակասը շատ անգամ
մեր դիմացինին միտքը մեր վրայ կը
ծռէ :

Յաճ ութեան իջնալու շափ խոնար-
հիւ պէտք չէ, բայց ուրիշը հաճելու
համար վայելուչ եղածն ալ պէտք է
զգուշութեամբ կատարել :

2. ՆԱՄԱԿԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒԵԼՈՒ ԹՈՒՂԹԸ

Թուղթը ընդ հանրապէս միջակ մե-
ծութեամբ ու ճերմակ ըլլալու է :
Եթէ նամակը օռնելու անձը՝ զրկո-
ղէն մեծ ու պատուաւոր է, կէս թեր-
թի վրայ գրելը շատ մեծ անքաղա-
քավարութիւն է : Բայց եթէ նամակը
զրկողէն պղտիկ կամ անոր հաւասար
և ընտանի բարեկամն է, հոգ չէ :

3. ՎԵՐՆԱԳԻՐ

Վերնագիրը պատուանուն մըն է

որ նամակն առնելու անձին կուտանք :
թէպէտ պատուանուններուն որոշ
ձևեր տալ չըլար , քանզի մարդուն
սատիճանին ու գտնուած վիճակին
պարագաներուն նայելով կը փոխուին ,
քայց մենք հոս խիստ սովորականնե-
րէն քանի մը հատը կը դնենք :

ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ

Վեհաշնորհ Սրբազան Հոգևոր Տէր :

ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ

Բարձրաշնորհ և Աստուածարեալ
Տէր :

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Պերճաշնորհ և բարեփառ Տէր :

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Գերապատիւ և երջանիկ Տէր :

ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

Սրժանապատիւ Հայր :

ԱԻԱԳԵՐԻՑՈՒ

Հայրաշնորհ Տէր Հայր :

ԵՐԻՑՈՒ

Բարեկրօն և պատուական Հայր :

ՀՕՐ ԵՒ ՄՕՐ

Պատուական , Սիրելի ծնողք , կամ
Հայր , Մայր :

ԵՂԲՕՐ ԵՒ ՔՐՈՋ

Ազնիւ , Սիրելի եղբայր կամ քոյր :

ԶԱԻԿԻ

Յանկալի , Սիրելի որդեակ :

ԵՐԵՒԵԼԻ ԻՇԽԱՆԻ ԿԱՄ ՏԻԿՆՈՋ

Փառաւոր , հոյակապ իշխան կամ
տիկին :

ԱԶՆՈՒԱԿԱՆԻ

Ազնուական Տէր :

ՄԵԾԱՅԱՆ

Մեծապատիւ , Մեծաշուք Տէր :

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԻ

Մեծահամբաւ Տէր :

ԲԱՐԵԿԱՄԻ

Հաւատարիմ , Սիրելի բարեկամ :

Թղթին վերի դիէն մատ մը ձգե-
լով՝ վերնադիրը սկսելու է . իսկ բուն
նամակը՝ մարդուն մեծութեանը նա-
յելով երկու երեք կամ աւելի տող
վարէն սկսելու է : Դարձեալ թղթին
մինչև վարի տողը դրել վայելուչ չէ .
միայն՝ եթէ ընտանի անձի մը դրուի,
հոգ չէ :

Թղթին առջի երեսը լմնցնելէն և
դարձնելէն ետքը , ետևի երեսն ալ
առջի երեսին պէս լուսանցք թող
տալու է : Երկու տողէ պակաս բան
ետին անցունել չըլլար . և դարձեալ ,
ետևի երեսին վրայ անկէ սկսելու է
դրել , ուր որ առջի երեսին վրայ
սկսուած է . թայց , եթէ նամակն առ-
նելու մարդը հասարակ կամ ընտանի
մէկն է , վերնադիրն սողէն սկսելն
ալ հոգ չէ :

4. ԲՈՒՆ ՆԱՄԱԿԸ ԿԱՄ ՆԱՄԱԿԻՆ ՄԱՐՄԻՆԸ

Բուն նամակին մէջ ածական կամ պատուանուն դործածել հարկ եղած ատեն, ամեն մարդու աստիճանին նայելով, վերնագրին մէջ դործածուածէն քիչ մը թեթեւը դործածելու է. և եթէ նամակը առնելու անձը խիստ երևելի մէկն է, անոր տեղը դրուած դերանուններն ու ածականներն ալ գլխադրով դրուելու են :

Ինչպէս առաջ ըսուեցաւ, դարձեալ կրսենք. դործածուած ոճը՝ նամակը առնող մարդուն վիճակին պէտք է յարմարիլ. ուրախութեան մէջ եղողին՝ արտում կերպով, տրտմութեան մէջ եղողին՝ ուրախ կերպով դրելով, կամ մենէ վեր մէկու մը չափէ աւելի ընտանութիւն ցուցնելով՝ չըլլայ որ մեր դիմացինը բարկացնենք :

Մենէ մեծ մարդոց նամակին մէջ

բան հարցնել չըլար . ասիկա ընտա-
նութեան նշան ըլլալուն համար՝ ա-
նանկ մարդոց համար անքաղաքավա-
րութիւն կը համարուի . և եթէ հար-
ցում մը ընել հարկ ըլլայ , խոնարհ
ձևեր գործածելու է . ինչպէս են .
« Ներեցէք տէր իմ որ . . . » կամ
« Չըլլայ որ յանդգնութիւն համա-
րիք . . . » և այլն : Նմանասլէս ասանկ
մեծ մարդոց հետ հրամայական կեր-
պով խօսիլը մեծ կոպտութիւն է :

Նթէ նամակին մէջ աւրուածներ
գանուին , կամ լմնցած տողերուն մէջ
տեղը նոր տող գրել կամ բառ դնել
հարկ ըլլայ , նամակը նորէն գրել օգէտք
է . անանկ աղտոտ կերպով չերթար :

Նթէ մէկու մը հետ ընտանեացը
կամ ծանօթներուն վրայ խօսք ըլլայ ,
անոնց անունները սոսկ առաջ չըլլար .
անոնց մէյմէկ վայելուչ պատուանուն
ալ տալու է :

Ընդհանուր կանոն եղած է որ մենե՛
մեծ մարդու շողաչենք որ ուրիշ մե-
կուն բարև ընէ . մանաւանդ եթէ
բարեն առնելու մարդը՝ նամակն առ-
նողէն պղտիկ է . բայց անոր հաւա-
սար ալ ըլլալու ըլլայ , դարձեալ քա-
ղաքավար կերպով մը ըսուելու է :
Աս բարեները նամակին մէջ տեղը
գրել չըլար , այլ վերջը գրելու է .
բայց եթէ բարեն առնելու մարդը
նայն նամակին մէջ յիշուած է , բա-
րևը նամակին մէջ ալ գրուելու ըլլայ
հոգ չէ :

Յ. ՎԵՐՋՆԱԳԻՐ

Նամակին մէջ մեր ամեն ուղածը
գրելէ ետքը՝ վերջը « Ողջ եղիք » մը
կաւելցնենք : Ետքը անոր տակը ,
թղթին աջ կողմը , ամեն մարդու իր
աստիճանին նայելով՝ անկեղծութեան
կամ յարգանաց խօսք մը ըսելու է .

զոր օրինակ՝ եթէ ազնուական մարդ
մըն է, այսպէս . Ողջ եղիք .

Ձեր ազնուականութեանը
Նուստու ծառայ

* * *

Ե. ԹՈՒՍԿԱՆ

Եթէ նամակն առնողը՝ նամակը
զրոյէն մեծ է, թուականը վերջնագո-
րին զիմացը լուսանցքին մօտ դրուե-
լու է . և նախ ան քաղաքին անուներ,
ետքը ամսոյն օրը, ետքը տարւոյն
թիւը, զոր օրինակ .

Կոստանդնուպօլիս, 20 Մարտ 1881:

Նամակն առնողը՝ նամակը գրողին
հաւատար մէկն ալ ըլլայ, թուականն
աս կերպով գրելը լուագոյն է . բայց
եթէ անկէ սղարիկ է, անմիջապէս
վերնագրին տակը, գէպ 'ի ձախ կող-
մը կ'ընանք գրել:

Քանք առնականերու: Եթէ տամ-

տակը նոյն օրը տիրոջը պիտի հասնի,
սոսկ օրուան անուներ և ժամը նշա-
նակելն ալ բաւական է :

7. ՄՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ստորագրութիւնը , թուականին
դիմացը և անկէ քիչ մը վար , թղթին
աջ դին կը դրուի : Ստորագրութեան
մէջ չորս բան կը մտնէ . նախ՝ ինչ-
պէս վերն ըսինք , նամակն առնողին
ստորագրութեան սկիզբը խոնարհա-
կան բառ մը դնելու է . երկրորդ՝
նամակը դրողին անունը . երրորդ՝
մականունը . չորրորդ ալ դրողին վի-
ճակին կամ պաշտօնին անունը :

Մեծ մարդոց գրելու ատեն՝ ստո-
րագրութիւնը շատ վար նամակին
տակը կը դրուի : Նամակներու մէջ
զլիսաւորապէս նայելու է որ ստորագ-
րութիւնն ու թուականը չը մտցուի :

ապա թէ ոչ մեծ ամօթ է, և անկէ
երբեմն գրողին ալ մնաս կը հասնի

8. ՅԵՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Շատ անգամ կը սլատահի որ նա-
մակը գրելէն ետքը՝ նոր բան մը կըր-
նանք յիշել, կամ իմացնելու արժանի
լուր մը կը լսենք, ան ատեն թուա-
կանին և ստորագրութեան վերջի
տողէն քանի մը առջ վար, թուղթին
ձախ դին Յ. և Գ. տառերը դնելով
(որ յետոյ գրոհած ըսել է) դիպուա-
ծը գրելու կ'սկսինք: Բայց որովհետեւ
ասիկա շատ անգամ անմտադրութենէ
յառաջ կուգայ, անոր համար աս
բանը միայն մտերիմներու հետ կըլ-
լայ, ան ալ երբ անոնց բերնով մէ-
կու մը բարեւ կը դրկենք. նմանապէս
զգուշանալու է որ լուսանցքի մէջ ալ
բան չգրուի:

9. ԿՆԻՔ

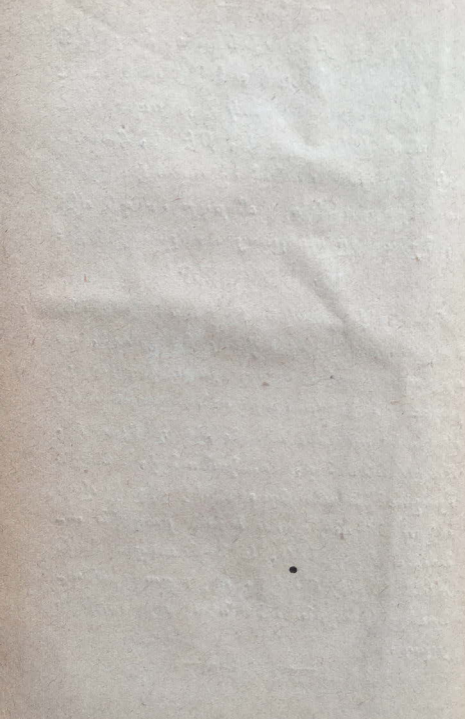
Թուղթը քիչ մը երկայն քառակուսի

ու վայելուչ մեծութեամբ ծալլելէն
ետքը կնքել պէտք է : Եթէ մեծ մար-
դու երթալու նամակ է , սպանիա-
կան մոմով կնքելու է , թէ չէ , հասա-
րակ գործածուածը՝ նշխարն է : Եթէ
նամակն առնելու մարդը սուգի մէջ
է , նշխարքը սև ըլլայ աւելի աղէկ է :

10. ՄԱԿԱԳԻՐ

Նամակին մակագիրը կամ հասցէն,
ծալուած թղթին վրայ կը գրուի, որ
ոչ շատ վարէն ոչ ալ շատ վերէն ըլ-
լալու է : Նախ մարդուն աստիճանին
վայլած պատուանուն մը դնելու է .
ետքը անունը , մականունը , ետքն
պաշտօնին անունը : Անկէ քիչ մը վար
աջ դին՝ մարդուն եղած քաղքին ա-
նունը կը գրուի . և նոյն տողին ձախ
դին՝ եղած թաղը , բայց քաղքին ա-
նունը թաղին անունէն վար պիտի
ըլլայ :

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

1. ՄԵԿՈՒՆ ԱՆՈՒՆԸ ԿԱՄ
ԾՆՆԴԵԱՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ ՇՆՈՐՀԱ-
ԻՈՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Մեր գրած նամակներուն մէջ զըլ-
խաւորապէս երկու բան նայելու ենք,
մէյ՛նը՝ զիբն ընդունող անձին ով և
ինչ ըլալը, մէյ մ'ալ անոր նայելով
մեր ով ըլալը. սա երկու բանն ա-
ղէկ կըսելու ենք որ նամակին լեզուն
յարմար է պատշաճ ըլլայ:

Բարեկամներու ու հաւտասարներու
մէջ՝ անուան ու նոր տարւոյ համար
կրարու գրուած շնորհաւորութեան

նամակները՝ պէտք է որ զուարճալի,
ու գրեթէ զբօսանաց համար գրուած
ըլլան . և գլխաւորապէս նուրբ ու
փափուկ իմաստներով գրուած ըլլա-
լու են :

Եթէ նամակը գրողը ոտանաւոր
գրելու կարողութիւն ունի, աս կերպ
նամակներու մէջ մանր երգ կամ նը-
ւագ մը կրնայ շինել ու դնել : Բայց
որովհետեւ բարեկամութեան ազնիւ
զգացումները մարդու քոլոր հան-
ճարէն վեր կը համարուին, անոր հա-
մար անանկ զուարճական բաները
նամակին վերջը ձգելու է :

Մեր մեծին կամ մենէ վեր մար-
դոց գրուած նամակին մէջ աւելի
յարգանք ցուցնելու է . ինչու որ
ան ատեն նամակը զուարճականու-
թենէ կելլէ, առաւել պարտքի մը
տակ կը մտնէ :

Ա. ՆԱՄԱԿ

Տղայ մը իր հօրը

Յարգոյ և սիրելի Հայրս .

Այսօր ձեր անուան օրն ըլլալով՝
կարծես թէ ձեր քովն եկած եմ, և
չեմ դիտեր ալ ինչպէս բացատրեմ,
ձենէ զատուած ըլլալուս ցաւն այսօր
աւելի սաստիկ կ'ըզամ, Ներեցէք
ինծի, Հայր, որ դոնէ մտքով քիչ մը
ձեր քով գամ, ու ձեզի սարտական
եղած յարգանքս ցուցնեմ, ձեզի
երջանիկ և երկար օրեր մտալթ եմ, ու
հայրական համբուրի մը և օրհնու-
թեան արժանանամ: Ահա իմ բաղ-
ձանքներս ապոնք են, որոնց ձեզի
հաճելի ըլլալը դիտնալուս համար,
զրեւոյթս ձեր քովը չգտնուելուս ցաւը
քիչ մը կը թեթեւոյ:

Սիրելի մօրս ձեռուընները կը համ-

բուրեմ, ու կազաչեմ որ իր որդւոյն
յարդանքը սիրով ընդունի :

Ազջ եղիք :

Ձեր հնազանդ որդին

* * *

Բ. ՆԱՄԱԿ

Պաշտպանի

Տէր .

Առ ձեզ ունեցած յարդանքս ու
երախտադիտութիւնս ցուցնող ա-
ռիթներն ձեռքէ չփախցնելու միշտ
կը ջանամ . աւասիկ սա ձեր անուան
բարերախտ օրը՝ երախտադիտու-
թիւնս ու յարդանքս ձեզի ցուցը-
նելն ինծի սխարտք մը համարելով՝
կազաչեմ որ ձեր սովորական քաղց-
բութեամբն անոնք ընդունիք : Ձեզ
երկար ու երջանիկ օրեր շնորհելու
համար Աստուծոյ ըրած ազաջանքնե-

բուս* փոխարէն կաղաչեմ որ ձեր
ծառային համար միշտ մի և նոյն բա-
րեւորութիւնն ունենար, որ ես ալ
ձեր պաշտպանութեանը սրատուէն,
ուստի և մինչև հիմա անկէ տեսած
մեծամեծ օգուտներէս չը դրկուիմ:

Ողջ եղիք:

Ձեր խանար, ծառան

Գ. ՆԱՄԱԿ

Հօրեղբօր

Յարգոյ Հօրեղբայրս .

Ձեր երջանկութեանը համար բա-
րեւադրթութիւն ընելն ինձի մեծ բերկ-
բութիւն է, և ամեն օրուան փա-
փաքս ալ առ է: Աւստի Աստուծմէ կը
խնդրեմ որ, ես ձեր քովն եղած ա-
ռեանս՝ ինչպէս որ ձեր անուան օրերը
բարեբախտ և ուրախութեան օրեր

կըլլային, աս նոր օրն ալ անոնց պէս
ըլլայ : Եւ եթէ Աստուած խնդիրքս
կատարէ, անոնց պէս դոնէ յիսունէն
աւելի ուրիշ նոր օրեր Ձեզի պարգև
սխալի ընէ : Նմանասպէս կը խնդրեմ
որ ձեր իմ վրաս ունեցած սէրը՝ ձեր
սրտին մէջէն անսպակաս ընէ որ ես
ալ երջանիկ ըլլամ : Ողջ եղիք :

Ձեր խնդակաթ եղբօրօրդին

* * *

Յ. Գ. Կաղաչեմ, իմ սրտիկ բարե-
կամներս, ձեր սիրուն զաւակներն,
իմ կողմանէս գրկէք, ու անկեղծ
բարևներս անոնց տաք :

Գ. ՆԱՄԱԿ

Ընտանի բարեկամի

Բարեկամ .

Գիտցած ըլլաք որ Կիրակի օր ձեր
անուան օրն է . և կը յուսամ որ սե-
ղանին գլուխն ան տօնախմբու թիւնը
կատարող ջերմեւանդ ներուն մէկն ալ
ես պիտի ըլլամ : Աղէկ գիտէք որ ես
աս բանէն շատ կախորժիմ : Իմ գալս
ձեզի իմացնելու համար առաջուց
օուրհանդակ ձք կը դրկեմ , որուն ե-
թէ ննդկանս անունը տաք , անի-
բաւութիւն ըրած չէք ըլլար : Կաղու-
շեմ , բարեկամութեանս համար ըլլայ ,
անիկա մարդասիրութեամբ ընդու-
նեցէք : Անոր հետ մէկտեղ հինգ վեց
հատ ալ հին գինուով լեցուն սրուակ-
ներ կան . անոնք ալ պահեցէք , մին-
չեւ որ ան ցանկալի կիրակին գայ :
Ասոնց համար շնորհակալ . ասոնք

ընեցով բան մը կորսնցուցած չեմ ըլ-
լար . և կը խոստանամ որ տուածիս
կրկնասպառիկը ձենէ կը հանեմ : Այս-
չափ բաւական է . ձեր պատուական
ընտանեացն ինէ բարեւ ըրէք :

Ողջ եղիք :

Ձեր բարեկամը

* * *

Ե. ՆԱՄԱԿ

Հետք շատ քնտանութիւն ջեղած
բարեկամի մը

Յարգոյ բարեկամ .

Ենորհաւոր ըլլայ ձեր անուան տօ-
նը : Քանի որ ասանկ յաջող դիպ-
ուածներ կը պատահին, որով ձեր
վրայ ունեցած անկեղծ սիրոյս ապա-
ցոյցները ձեզի կրնամ ցուցնել, շատ
կուրախանամ : Եւ ինչպէս չուրախա-
նամ . քանզի աս անանկ օր մըն է որ

ձեր ցանկալի բարեկամութիւնն ինծի
ստանալ տուաւ : Արշուսամ որ ձեր
սիրելի ընտանեացը երջանկութեանը
համար ունեցած փափաքներուս վրայ
չէք երկմտիր . Ողջ եղիք :

Անկեղծ սիրով ձեր բարեկամը

* * *

Զ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

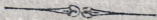
Սիրելի բարեկամ .

Երջանկութեանս համար ձեր ըրած
մաղթանքներուն անկեղծութեանը
վրայ ամենևին կասկած չունիմ . քան-
զի գիտեմ՝ որ անոնք ընտղն իս կը
սիրէ : Արշուսամ որ դուք ալ իմ կող-
մանէս եղածներուն անկեղծութեանը
վրայ չէք երկբայիր : Աղէկ գիտէք որ
ամեն տարի տօնախմբութեանս օրը՝
բոլոր ընտանիքս ու բարեկամներս

Մէկտեղ կը ժողովուին . ես ալ անոնց
մէջ գտնուելով երջանիկ կըլլամ : Գի-
տէք որ աս երջանկութիւնը ձեր ներ-
կայութեամբն առելի կատարեալ կըլ-
լայ . ուստի կը յուսամ որ աս անդամ
ալ առջիններուն պէս նոյն բախտը
կունենամ : Աս ալ գիտցէք որ եթէ
դուք չզալու ըլլաք , մեր ժողովքը
կատարեալ եղած չըլլար , ես ալ յու-
սացած ուրախութիւնս չեմ կրնար
վայելել : Ողջ եղիք :

Ձեր անկեղծ բարեկամը

* * *

Է. ՆԱՄՍԿ

Որդի մը հօրը ծննդեանը
տարեգարմին

Պատուական Հայր .

Ա՛րշափ գեղեցիկ է ինձի սա օրը .
աս ան օրն է ուր ձեզմով կեանք ստա-

ցողներուն երջանկութեանը համար
ծնաք, ուստի ասանկ օրուան մը հա-
մար պէտք է որ Աստուծոյ շնորհակալ
ըլամ ու փառք տամ: Եթէ Աստուած
բաղձանքներս կատարելու ըլլայ, ին-
ծի շնորհք պիտի ընէ որ աս անսլա-
մելի ուրախութիւնս ուրիշ տարիներ
ալ ձեզի իմացնեմ, և աս դուարճու-
թիւնը վայելեմ: Եթէ աս հաստա-
տուն խորհուրդէս դառնալու պատ-
ճառ մը չըլլայ, իմ վարքս ու սէրս
տեսնելով՝ աշխարհք եկած ըլլալնուդ
համար աւելի ուրախ պիտի ըլլաք:

Կաղաչեմ, սիրելի և պատուական
Հայրս, ըսածներուս սրտէս ըլլալուն
հաւատացէք և ընդունեցէք ձեր օրհ-
նութիւնովն ալ հաստատեցէք:

Ողջ եզիք:

Ձեր ամենահնազանդ որդին

* * *

Ը. ՆԱՄԱԿ

Բարեկամ մը իր բարեկամին
անոր ծննդեան օրը

Աղնիւ բարեկամ .

Ձեր ծնած երջանիկ օրուան վրայ
ահա տարի մ'ալ աւելցաւ , որուն
համար ձեզի ուրախակից ըլլալ կը փա-
փաքիմ : Քերէս սլտի ըսէք . տարի
մ'ալ աւելցաւ ըսելու տեղ՝ տարի
մ'ալ սլակսեցաւ ըսելու էի : Աստի
և ուրախանալու տեղ տրտմելու էի :
Այո , կրնանք ըսել թէ անցած տարի
մը մեր կեանքին տարիներուն մէջէն
սլակսած ժամանակ մըն է . բայց և
այնպէս , քանի որ մեր ամեն մէկ օրը
մեզի շնորհք մըն է , միշտ նոր ժամա-
նակի մը հասնելնու համար ուրախ
ըլլալու իրաւունք ունինք : Ամեն նոր
օր կամ ամիս կամ տարի՝ ժամանա-
կի՛ն ձեռքէն յափշտակուած որս մըն է :

Աստուած տար որ երկուքս ալ ասանկ
չատ օրեր ձեռք բերէինք . դուք ձեր
բարեկամներուն օգտին համար , ես
ալ ձեր բարեկամութիւնը վայելելու ,
և ձեզի ժառայութիւններ ընելու ա-
ւելի երկար ժամանակ դռնելու հա-
մար : Աղջ եղիք :

Ձեր անկեղծ բարեկամը

* * *

2. ՆՈՐ ՏԱՐԻ ՇՆՈՐՀԱԻՈՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԳԻՏԵԼԻՔ

• —

Նոր տարւոյն կամ կաղանդի օր
անձամբ իրարու սյցելութիւն չգա-
ցողներուն համար սովորութիւն է ,
որ նամակով իրարու շնորհաւորութիւն

կընեն : Աս սովորութիւնը , թէպէտ
չատ հին է , բայց , ըստ մեր կարծե-
ւաց , ծիծաղելիներուն ամենէն մե-
ծըն է :

Միթէ բարեկամները սարւոյն ա-
մեն մէկ օրուան և ամեն մէկ վայր-
կենին մէջ իրենց բարեկամներուն մի
և նոյն առողջութիւնն ու մի և նոյն
երջանկութիւնը չե՞ն ցանկար : Միթէ
յաջողակ հողմոյ սպասող ճանապար-
հորդի մը պէս՝ պէ՞տք է որ մարդիկ
իրարու միշտ նոր նոր և աւելի եր-
ջանկութիւն մաղթելու համար , օրա-
ցոյցին մէկ նշանաւոր օրուանը սպա-
սեն :

Ուստի , յայտնի է թէ ան օրուան
չատերուն սիրոյ փափաքները սովո-
րութեան յարմարելու կամ նոր քա-
ղաքավարութեան մը համար են , ան
փափաքներն ազդողը սովորութեան
բունութիւնն է ոչ թէ սիրտը : Բայց

և այնպէս , որովհետև ասոր ասանկ
ըլլալն ամեն մարդ գիտէ ու տակա-
ւին նոյն ձևերը կը կատարէ և ուրի-
շէն ալ կ'սպասէ , անոր համար կըր-
նանք ըսել թէ աս սովորութիւնն ա-
րարողութիւն մը եղած է , այնպէս
որ անհկա կատարելն ընդհանուր քա-
ղաքավարական պարտաւորութիւն մըն
է . ուստի և ոչ ոք կատարողը մեղադ-
րելու իրաւունք ունի : Մանաւանդ
որ , ինչպէս ասաջ ալ ըսինք , քաղա-
քավարութեան մասին թող աւելորդը
մեզի պակսութիւն համարուի , քան
թէ բնաւ չընելը կամ թերի ընելը :

Թ. ՆԱՄԱԿ

Որդի մը հօրը

Սիրելի և պատուական Հայր .

Կաղաչեմ որ տարւոյս առջի օրուան

Համար գրած նամակս , սովորութիւն է , կամ անանկ կը վայլէ , ըսելով գրուած չհամարիք . այլ համոզուած ըլլաք որ ձեր վրայ ունեցած սիրոյս առաւելութենէն , միանգամայն յարգանաց և հնազանդութեան նշան մը ըլլալու համար գրած եմ : Ձեր առողջութեանն ու բարօրութեանը համար ըրած բարեմաղթութիւններս ալ կազաչեմ ընդ ունեցէք : Եթէ Աստուած փափաքներս լեցնելու ըլլայ , անշուշտ ձեզի երկար կեանք մը կը պարգևէ , և այնպէս ձեր բոլոր ընտանիքը , և մանաւանդ ես , ձեր անարժան որդին , երջանիկ կըլլանք :

Ձեր զաւակներուն վրայ ունեցած սիրոյ առաւելութենէն զիրնամ հասկընալ որ , եթէ բարի վարք ունենամ , կրցածիս չափ ձեզ աւելի երջանիկ պիտի կրնամ ընել , և ձեր մնացած օրերուն ալ խաղաղութիւն մը տալ :

Աղէկ համոզուած եմ որ, եթէ ձեր
երջանկութեանը համար Աստուծոյ
միայն աղաչանք ընեմ, ու գործքով
չջանամ, յանցաւոր կը գտնուիմ: Ուս-
տի գիտցած ըլլաք, սիրելի հայրս,
որ բոլոր ջանքս աս բանին համար է:
Աս ալ գիտցած ըլլաք որ ոչ թէ լոկ
որդիական սիրոյ պարտաւորութեանս
համար, այլ մանկութեանս վրայ ձեր
տարած այնչափ անհամար խնամքնե-
րուն նայելով՝ զիս աս բանին այն-
պէս պարտաւոր կը ճանչնամ, որ
եթէ աս սուրբ պարտքը զանց ընե-
լու ըլլամ, իբաւամբ մեծ յանցանքի
տէր եղած կը համարուիմ: Իմ պար-
տաւորութիւնս ինծի այսչափն ըսել
տուաւ, բայց սրտիս ըսել տուած-
ներն՝ ասոնցմէ շատ աւելի են: Վեր-
ջապէս աս պարտաւորութեանս կա-
տարումը սրտիս որ աստիճան մեծ
ուրախութիւն և հաճութիւն է, նոյն-

չափ ալ մեծ օգուտ ու երանութիւն
կակնկալեմ : Ողջ եղիք :

Ձեր խանդակաթ որդին
* * *

Ժ. ՆԱՄԱԿ

Բարեպաշտ անճի մը

Տէր .

Աստուծմէ կը խնդրեմ որ աս նոր
տարւոյս մէջ ձեզի բոլոր ան բաները
պարգևէ , որովք գոհ և խաղաղ կըր-
նաք ըլլալ : Մեր կեանքը կամաց կա-
մաց կանցնի , բայց առջևնիս յաւի-
տենաւանութիւն մը կայ որուն քայլ
առ քայլ երթալով կը մօտենանք : Մեր
ասլրիլ ուղելը՝ միայն Աստուծոյ ու-
նեցած պարտքերնիս վճարելու համար
սլիտի ըլլայ . և կեանքերնուս խաղա-
ղութիւնն ալ շնորհք մը և օրհնու-
թիւն մը համարելու ենք , զոր Աստ-

ուած մեր վրայ կը հեղու , ու անով
մեզ պարտաւոր կընէ , որ իրեն հա-
ւատարմութեամբ ծառայենք : Աստի
կը խնդրեմ Աստուծմէ , տէր , որ ձեր
կեանքն այնպէս ընէ որ ան ձեզի յա-
ւիտենականութեան համար դիւրին
ճամբայ մը ըլլայ : Կաղաչեմ , տէր ,
ձեզի համար ունեցած անկեղծ փա-
փաքներուս փոխարէն՝ ձեր արժանա-
ւոր աղօթքը շնորհէք , որուն ճշմար-
տապէս կարօտ եմ : Ողջ եղիք :

Ձեր խոնարհ ծառան

* * *

ԺԱ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Բարեկամ .

Քու ըրած բարեմաղթութիւններդ՝
ամմենուն ըրածէն ինծի աւելի հա-
ճելի են . անոր փոխարէն ես ալ , թէ

տարւոյս սկիզբը՝ և թէ մէջը՝ քեզի
համար ըրածներէս աւելի յօժարու-
թեամբ ուրիշ մէկու մը համար ըրած
չեմ : Ես անանկ կը կարծեմ որ Աստ-
ուած խնդիրքներդ կը կատարէ , և
որուն համար որ աղօթես , երջանիկ
կըլլայ : Բայց սա ալ աղէկ դիտեմ որ
մէկուն սիրտը քու ցանկացած բանե-
րուդ վրայ խի՛նխա չափ շի տաքնար :
Ամենաբարին Աստուած ամենուս ալ
չնորհէ որ յաւիտենական բաներուն
յարգն աղէկ ճանչնանք : Քեզի հա-
մար ալ իմ անարժան աղօթքս սա է :
Տէրը մեզ ամօթով շընէ : Ողջ եղիք :
Քու անկեղծ բարեկամդ

* * *

ԺԲ. ՆԱՄՆԱԿ

Նամակ առ լսնց ընծայի

Սիրելիդ իմ .

Սիրոյս նշանները՝ միայն չոր ու ան-

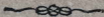
պատուղ փափաքներով քեզի ցուցնելու
բռնադատուած ըլլալուն համար՝ իս
շատ դժբաղդ կը համարիմ. բայց քե-
զի պէս սիրտ ունեցողը աւելի դիւ-
րին է գոհ ընել քան թէ ուրիշ մը :

Ուստի կը յուսամ որ տարւոյս սկիզ-
բը քեզի համար ըրած բարեմաղթու-
թիւններս սիրով կընդունիս, ու ա-
նոնց կատարումն ալ՝ Աստուծոյ ըրած
ազազանքներէս կ'սպասես : Ինծի
չնորհած բարեկամութիւնդ՝ սրտիս ա-
մեն բանէ աւելի ցանկալի է, ու սէրս
ալ որ ըստ օրէ քու վրադ աճելով՝ ա-
նոր գինը աւելի կաւելնայ :

Ողջ եղիք :

Խանդակաթ բարեկամդ

* * *

ԺԳ. ՆԱՄԱԿ

Ընտանի բարեկամի մը

Բարեկամ :

Քեզի թուղթ գրելու միտք չունէի, ինչու որ՝ ի՞նչ պէտք է որ ես ալ երեսանց բարեկամներու ըրածն ընեմ: Քանզի շատերն աս օրուան օրը սովորութիւն է ըսելով կելլեն իրարու սուտ և կեղծ բաներ կը գրեն: Քու բարեկամդ ըլլալս քեզի հասկցնելու համար՝ ինչո՞ւ ասանկ օրի մը սպասեմ: Ինծի կուգայ որ՝ աս բանը քեզի իմացնելու համար՝ ասանկ սովորութիւն եղած քանի մը քաղաքավարական խօսքեր ընել պէտք չէ. ի՞նչ, սովորութիւն եղած քանի մը քաղաքավարական խօսքեր . . . ես այդ կեղծ դէմքը սխտի պահեմ անոնց, որոնք կախորժին չողորթութուելէ: Ուստի բան մը միայն քեզի իմացնել

կուզեմ. այսինքն քու երջանկու
թեանդ համար ըրած փափաքներս :
Ինչ ասկէ աւելին մի' փնտուեր . ին-
չու որ ես լմընցուցի , ու իմ աս օր-
ուան քեզի նամակ գրելուս սրատ-
ճառն ալ աս է որ այնչափ սուտ ու
փուտ նամակներու մէջ , ճշմարիտ
բարեկամութեան սիրով գրուած
մ'ալ գտնուի : Ողջ լեր :

Հաւատարիմ բարեկամդ

* * *

ԺԴ. ՆԱՄՍԿ

Լմնցած տարւոյն մէջ ճախորդու-
թիւն քաջող բարեկամի մը

Անձկալիդ իմ .

Բարի օր և բարի տարի , սիրելի
բարեկամ . կը խնդրեմ Աստուծմէ որ
աս տարի ձեզի միւս տարիներէն ալ

ւելի քաղցր ընէ , ու անյեալ տարի-
ներուն մէջ քաչած ճախորդութիւն-
ներուն փոխարէն՝ քեզի արժան ե-
ղած խաղաղութիւնն ու հանդստու-
թիւնը պարգևէ . ինծի համար ա-
ռւղածներս ասոնք են . ասոնցմէ ա-
ւելի բան չեմ ուզեր : Հանդիստ նըս-
տած եմ ու սկսած տաժանելի ճանա-
սարհորդութեանս վախճանին կ'սսլա-
սեմ . և եթէ ճշմարիտը կուզես , ա-
նիկայ կրցածիս չափ երկնցնելու կը
նայիմ : Գուն ալ ինծի պէս ըրէ , ու
երջանկութեանդ համար առողջու-
թեամբ երկար ժամանակ ճանասար-
հորդէ : Ողջ եղիր :

Անկեղծ բարեկամդ

* * *

— — —

ԺԵ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Սիրելի բարեկամ.

Մխիթարիչ նամակովդ իս կանխեցիր. թէպէտ իմ փափաքներս քու իղձերէդ ետքն են, բայց անկեղծութեան մասին անոնցմէ պակաս չեն: Երեսուն տարի է որ քեզ կը ճանչնամ, ու պատուական բարեկամութիւնդ կը վայելեմ: Աստուծմէ աւելի բան չեմ ուզեր, միայն թող տայ որ՝ աս բարեկամութիւնը երկար ժամանակներ ալ վայելեմ: Աստուած տար՝ թէ նամակս քեզի հասած ժամանակը՝ ողջ առողջ ըլլայիր, և թէ գիրս քեզի այնչափ հաճութիւն տար, որչափ քու պատուական գիրդ ինձի տուաւ:

Ողջ եղիր:

* * *

ԺԶ. ՆԱՄԱԿ

Տարեայն լմննայուն մօտ մեծարոյ
մարդոս մը

Տէր .

Ուրիշ աւելի աղէկ կերպով մը նա.
մակս չեմ կրնար սկսիլ , բայց եթէ
ձեր առողջութեանն ու երջանկու.
թեանը համար ամեն օր ըրած փա.
փաքներս՝ առաջիկայ տարուան հա.
մար ալ կրկնելով : Եթէ Աստուած սըր.
տիս բաղձանքները կատարելու ըլլայ
առաջիկայ տարին քեզի համար շատ
բարեբախտ պիտի ըլլայ . և եթէ ան.
ցած տարիներուն պէս՝ աս տարի ալ
ձեր բարութիւնը վրայէս պակաս չը.
նէք , ճշմարիտ երջանիկ պիտի ըլլամ :
Կը յուսամ որ աս շնորհքը ինծի կը
շարունակէք . ինչու որ բոլոր ջանքս
օրէ օր անոր աւելի արժանի ըլլալէ ,
և դէպի ձեզ ունեցած յարգանացս

անկեղծութիւնը ոչ միայն խօսքով այլ
ուրիշ կերպով ալ յայտնելու առիթ
ներ գտնել: Ողջ եղիր:

Ձեր խոնարհ ծառան

* * *

ԺԷ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Ազնիւ բարեկամ.

Քու բարեկամութեանդ հաստա-
տութիւնն ու անկեղծութիւնը՝ շատ
ծամանակ է որ կը վայելեմ: Ասանկ
ըլլալուն համար՝ տարիները ինչպէս
կ'սկսին՝ այնպէս կը լինան, ու ինչպէս
որ կը լինան, այնպէս ալ կ'սկսին.
Բայց կը ցանկամ որ տարւոյն մէջն
ասանկ որ մ'ըլլայ՝ որ երկուքիս փա-
փաքները մէկ տեղ գտն, ու սիրտդ
համարձակ ինծի բանաս: Թէպէտ

սրտիդ փափաքները գիտեմ, սակայն
անոնք կրկին լսելով աւելի կը զուար-
ճանամ : Անոնց փոխարէն կը ցանկամ
որ՝ քեզի ալ Աստուած կատարեալ ա-
ռողջութիւն , հանգստութիւն , ու
երջանկութիւն պարգևէ . և կը յու-
սամ թէ քու ուղածներդ ալ ասոնք
են : Աղջ եղիր :

Քու անկեղծ բարեկամդ
* * *

ԺԸ. ՆԱՄԱԿ

Եղբօրբորդի մը իր հօրեղբօրը

Սիրելի հօրեղբայրս .

Ասանկ օրուան մը մէջ՝ սրտանց սէր
չունեցողներն անգամ՝ իրարու բու-
րեմաղթութիւններ ընելէ ետքը , ես
ինչպէս անկեղծ սիրովս լուռ կենամ ,
ու մեր իրարու վրայ ունեցած փոխա-

դարձ սիրոյն մեծութեանը շափ՝ անկեղծ բարեմազթութիւններ չընեմ : Քու երջանկութիւնդ միանգամայն խնայեմ . անոր կատարեալ ըլլալուն համար աղօթք ընելը՝ ինծի համար ալ աղէկութիւն ուզել է : Ըսե՞մ արդեօք թէ պէտ առ նամակս շատ մեծ ուրախութեամբ կը գրեմ , բայց կը վախնամ ալ որ շահասիրութեան ոգւով գրուած չկարծես : Աթէ եղբորորդի մը՝ իր հօրեղբօրը համար բարեմազթութիւններ ընէ՞ ու բարի բաներու փափաքի , իր շահուն համար ըրած կը կարծուի : Աս բանին սիրտս շատ կը նեղանայ . ու անոր համար զրկելու ընծաներդ պիտի չընդունիմ , որ անկեղծութենէս կասկած մը չընես : Եթէ ինծի աւելի հաճոյական ընծայ մը ընել կուզես՝ բարեկամութեանդ յարատեութեանը վրայ իս ապահով ըրէ : Իմ ուզածս միայն առ է . և եթէ

անոր վրայ ապահով ըլլամ իրաւ մեծ
վաստակ ըրած պիտի ըլլամ :

Ողջ եղի՛ր :

* * *

ԺԹ. ՆԱՄԱԿ

Մեծարոյ մարդու մը

Տէր իմ.

Նոր տարւոյս սկիզբը նամակս ին
կերպով աւելի ազկկ հրնամ սկիւղ ոչ
բայց եթէ ձեզի երջանկութիւն մաղ-
թելով : Ստիկա առաջին և սուրբ
պարտքս է որ ձեզի կը հատուցանեմ
և եթէ սիրով կընդունիք , կատար-
եալ երջանիկ կըլլամ : Գուք ամեն
ժամանակ ինձի բարեբարութիւն ցը-
ցուցիք . անանկ որ ըստ արժանւոյն
չնորհակալ չեմ կրնար ըլլալ . բայց
կազաչեմ որ շարունակէք : Ողջ եղի՛ք :

* * *

Ի. ՆԱՄԱԿ

Երկար ժամանակ առանց նամակի
ձգուած մեկու մը

Բարեկամ .

Շատ ուրախ եմ սա փոխադարձ
պարտաւորութեան կերպը հաստատ-
ուած ըլլալուն . պարտաւորութիւն մը
զոր ասարայն տո օրը մարդիկ իրարու
կըհաստատուցանեն. ինչու որ սա սովո-
րութեան առթիւն՝ ձեզ հունարս պի-
տի դարմանեմ, որ արդարեւ յանդիմա-
նութեան արժանի է : Համարձակա-
պէս ձեզի կը խոստովանիմ որ բնաւ
նամակ դրեւու երես չունիմ : Եր ջա-
նամ որ սա պատեհութիւնը ձեռքէ
չփախուցած խոստովանիմ թէ՛ թէ և
ձեզ մոռցած կերեիմ , բայց միշտ ձեր
երջանկութեանը համար քարեմադ-
թութիւններ ընելի դադարած չեմ :
Սուսմը սիրտս ինչպէս որ գիտէիր՝ հի-

մայ ալ անանկ է . միայն ժամանակին պարագաներն են՝ որ անիկայ փոխուած ցրուցին : Եւ որովհետեւ գիտեմ թէ ձերինն ալ փոխուած չէ , կը յուսամ որ դուք ալ առաջ ինչ որ էիք՝ հիմայ ալ նոյնն էք : Եւ եթէ տարուոյս սկիզբը ինձի համար խընդրելու բան մը ունիմ , ձեր բարեկամութիւնն է՝ զոր միշտ շարունակելով իս առաջուան պէս երջանիկի ընէք : Ողջ եղիք :

* * *

ԻԱ. ՆՍՄԱԿ

Պաշտպանի

Քարեկամ .

Նամակիդ վրայ աւելի ուրախացայ քան թէ դարմացայ : Քեզի բնական եղած անկեղծ համարձակութիւնը անոր մէջ ալ յայտնած ես : [Լ. ռու .

Թեանդ նայելով կը կարծէի թէ իս
մուցած ես և կը զարմանայի : Սկսած
էի մտածել թէ արդեօք ինչ ըրած
եմ որ այսպէս երեսէ իյնամ : Վեր-
ջապէս իս մեծ անհանդուսութենէ
ազատեցիր , ու կրկին ինծի շնորհե-
ցիր բարեկամութիւնդ զոր կը կարծէի
թէ կորսնցուցած եմ : Իրաւ որ աս
ինծի մեծ պարգև մըն է , ու տարիս
երջանկութեամբ անցնելը մեծ բարե-
բախտութիւն կը համարիմ :

Սաւտ կըլլայ ըսել թէ ասոր լիօխա-
րէն , ես ալ կրկին իմ բարեկամու-
թիւնս քեզի կը նուիրեմ , թէպէտ ու-
նիկա քենէ երբէք ետ առած չէի :

Ողջ եղիր :

* * *

5. ԹՈՒՂԹՔ ՈՒՐԱԽԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Ուրախակցութեան թղթերուն մէջ
պէտք է որ սիրոյ՝ քաղաքավարու-
թեան ու երախտագիտութեան նշան-
ներ դանուին : Մեր բարեկամներուն
հետ ուրախանալ պէտք է , որովհե-
տեւ անոնց օգուտը կուզենք . մեր
պաշտպաններուն , մեծերուն ու հա-
ւասարներուն բարեմտութիւններ
ընելու ենք որ տպերութեա ու նուխան-
ձոտ չկարծուինք : Մեր բարեկամնե-
րուն թուղթ գրելը դիւրին է , ին-
չու որ ինչ որ կ'զգանք՝ ան ախտի
գրենք : Բայց մեր պաշտպաններուն
ու հաւասարներուն գրել աւելի դժ-
ուարին է , ինչու որ մեր ամեն զգա-
ցածը ազատաբար անոնց չենք կրնար
հասկցնել . և երբեմն կը պատահի ալ

որ բնաւ գրեւու բան մը շենք կրնար
գտնել: Անանկ ատեններ սովորաբար
գործածուած իմաստներ գործածելու
է, որ թէպէտ գովելի չէ, բայց մնաս
չունի: Ինչու որ անանկ մեծ մարդ իկ`
աւելի իրենց սրտիւ ըլլալուն կը նա-
յին, քան թէ գրուածներուն անկեղ-
ոծ թեանը:

Աս կերպ թղթերուն մէջ եթէ քիչ
մը զուարթութիւն ալ ըլլայ, մնաս
չունի, ասով սովորական եղած քա-
ղաքտղաքական խօսքերուն ցամաքու-
թիւնը կը ծածկուի:

Ձգուչանալու է որ աս կերպ նա-
մակները՝ երկար չըլլան: Չիտնալով
որ մեծէ ուրիշ գրողներ ալ կան, աս-
նոնց գրածներն ալ կարդալու ժա-
մանակ թող տալու է. մանաւանդ որ
աս աեսակ թուղթեր՝ ինքնին ձանձ-
րալի են, մանաւանդ նամակն ընդու-
նողին:

ԻՔ. ՆԱՄԱԿ

Մեծ պաշտօնի մը հասնող
մեկու մը

Մեծապատիւ տէր .

Ձեր (պաշտօնին անունը հաս դը-
նելու ե) ընտրուելուն համար, հա-
ճեցէք, որ հասարակութեան ուրա-
խութեանը ես ալ մասնակից ըլլամ :
Ձեր իմաստութեանը, ճարտարու-
թեանն ու արդարութեանը համբա-
ւոյն համար արդէն հասարակաց սիր-
տը ձեր վրայ տաք է : Ամեն մարդ
այնպէս կը կարծէ, որպէս թէ աս
պաշտօնը կտտարելու համար մինակ
ծնած էք : Տէր, բոլոր հասարակու-
թիւնը, մանաւանդ ես ձեր ծառայն
չամ ուրախ եմ. ու ձեռնէ արդարու-
թենէ ուրիշ բան չենք յուսար :

Ողջ եղիք :

* * *

ԻԳ. ՆՍՄԱԿ

Նոյն նիւթին վրայ պաշտպանի մը

Տէր իմ :

Ձեր աս պաշտօնին հասնելը լսելով՝
որչափ ուրախանալս չեմ կրնար ըստ
բաւականին հասկցնել : Արդարեւ մինչ-
չեւ հիմայ ձեր ինծի ըրած բարերա-
րութիւնները վայելելէս ետքը, աս-
տանկ գիտուածի մը համար առանց
ուրախանալու ի՞նչպէս կրնայի կենալ :
Ասիկայ ուրիշ բան չի, բայց եթէ բա-
րերարութիւններուդ փոխարէն Աս-
տուծմէ ձեզի վարձք մը՝ որ ամենէն
աւելի ձեզի արժանի է. որովհետեւ
ամենը ձեզ կը սիրեն ու կը պատուեն :
Անտարակոյս գիտեմ որ մինչև հիմայ
ուրիշները ձեզի շատ բարեմալթ ու-
թիւններ ըրած են. բայց աս ալ
հաստատ գիտեմ որ անոնց մէջ իմ

Երածներէս անկեղծը դժուարաւ կը
գտնուի : Ողջ եղիք : * * *

ԻԴ. ՆԱՄԱԿ

Ազգակոյտնի

Յանկայի բարեկամ .

Ձեր ատ աստիճանին հասնիլը լսելով , շատ ուրախացայ : Աս յառաջադիմութեան վրայ թէպէտ դուք ալ պիտի ուրախանաք , բայց աս աստիճանը՝ ձեր հասնելու աստիճաններուն վերջինը չէ : Ձեր ոք եղբօրորդիս էք և ձեր ընտանեացը պատուոյն համար աւելի մեծերը կը ցանկամ : Թէ յաջողութեան և թէ ձախորդութեան մեղի բացած ճամբաներուն տևողութիւնը երկար կըլլայ : Ես իմ բախտիս համար ամենևին ուրախանալու տևող չունիմ , գոնէ աղղականներուս ու

բարեկամներուս յառաջացի իմու թեանը
նայելով ուրախանամ, ինչպէս որ այս
օր ձեր վրայ ուրախացայ :

Ողջ եղիք :

* * *

ԻՆ. ՆԱՄԱԿ

Դասաստանի մեջ յողթող գտնուող
բարեկամի մը

Բարեկամ.

Ուրախ եմ, որ ըրիւ չըրիւ յաղթեցի
քեզի ուրախակից եմ : Իրա-
ւունքը քուկդ ըլլալուն՝ ամենևին
կասկած չունէի, որովհետև առա-
ջուց դիտէի որ՝ դուն արդարասէր
մէկն ըլլալով, անիրաւ բանի ձեռք
չե՞ղարներ : Հիմայ սրտիս ուրախու-
թիւնը՝ թղթով միայն քեզի իմացնե-
լու կը փութամ. բայց կը յուսամ որ

քիչ ատենէն բերնով ալ յայտնելու
սրատեհութիւնը կունենամ :

Ողջ եղի՛ր :

* * *

ԻԶ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Սիրեցեալդ իմ .

Դատիս յաջողութեանը համար ինծի
ուրախակից ըլլալուդ շատ շնորհակալ
եմ . մանաւանդ իմ վրաս աղէկ կար-
ծիք ունենալուդ համար մեծապէս ու-
րախ եղայ : Ամեն ժամանակ ջանքս
ասանկ մէկ գովութեան մը արժանի
ըլլալ էր , և ասիկայ ինծի շատ մեծ
փառք կը համարիմ . քանզի քեզի պէս
անձի մը բերնէն կը լսուի , որուն
յարգը արդէն ամենը կը ճանչնայ :

Ողջ եղի՛ր :

* * *

Ի՛Է. ՆԱՄԱԿ

Նոր ամուսնացող մարդու մը

Յարգոյ բարեկամ .

Ձեր երջանիկ սիրոյ կասլը լսելով
չառ ուրախացայ : Աստուծմէ խընդ-
րածս մինակ աս է որ քեզի ու սիրե-
լի ամուսնոյդ երկար կեանք պար-
գելէ . քանզի գիտեմ որ ուրիշ բա-
ներն առաքինութեամբդ ու բնական
կարողութեամբդ ստանալու կը զօ-
րես : Եւ որովհետեւ առաքինի մարդիկ
պէտք է որ չպակսին , ու քու զաւակ-
ներդ ալ քու հովանաւորութեանդ
տակը մեծնալով՝ քենէ տեսած օրի-
նակներով՝ քեզի պիտի նմանին , ա-
նոր համար կը խնդրեմ Աստուծմէ՝
որ քեզի շատ զաւակներ ալ տայ .
Իուն և քու սիրելի ընկերդ՝ ասկէ
ետեւ մէկ մարմին՝ մէկ անձ մը պիտի
համարուիք . ուստի կաղաչեմ որ եր-

կուքդ ալ հետս մէկ բարեկամի ալէս
 ըլլաք . բայց անանկ բարեկամութիւն
 մը ըլլայ , որ մինչև հիմայ քու ինծի
 ցուցուցած բարեկամութեանդ հա-
 լասարի : Ոչք եղիր :

~~Պատասխան~~
 ԻՐ. ՆԱՄԱԿ
 Պատասխան

Արեւիք բարեկամ .

Ամուսնութեանս համար ցցուցած
 ուրախութեանդ նայելով սիրոյդ մե-
 ծութիւնը կրկին անգամ ճանչցայ :
 Աստի պարտաւոր եմ որ բարեկամու-
 թեանս վրայ քեզ նորէն վստահ ը-
 նեմ : Արեւմն ապահով եղիր , վիճակս
 փոխելով սիրտս փոխած չեմ , և եթէ
 հիմայ անոր խօսքը միայն կընեմ , կը
 յուսամ որ անանկ երջանիկ որ մ'ալ
 պիտի դայ որ անիկայ քու աչօրդ տե-

աստի սէս պիտի ըլլաս , և պիտի հա-
ւատաս որ ինէ առելի քեզ սիրող
մարդ շունիս : Աղջ եղիբ :

* * *

ԻՔ. ՆԱՄԱԿ

Նոյն Գիւթից վրայ ուրիշ
բարեկամի մը

Ազնիւ բարեկամ .

Ամուսնութիւնդ լսելով՝ քեզի հա-
մար Աստուծմէ քանի մը բան խընդ-
րելու էի . սակայն ուրախ եմ որ Աստ-
ուած անոնք քեզի արդէն չնորհած
է : Կարծես թէ Աստուած շատանց-
ուընէ ի վեր քեզի համար արժանի
ընկեր մը վնտուած ու պատրաստած
ըլլալով , վերջապէս՝ ձեզ իրարու շնոր-
հեց , հիմայ երկուքդ ալ երջանիկ էք ,
ինքնին յայանի է որ ասանկ երկու
ընտրեալ սրտերու միաւորութենէն

արչափ օրհնութիւններ յառաջ պիտի
գան : Ողջ եղիք :

• • •

Լ. ՆԱՄՍԿ

Հարուստ մարդու մը հետ
նոր ամուսնացած կին մը
ուրիշ կնկան մը

Տիկին .

Հիւանդութեանս պատճառաւ
տունը մնալու ստիպուած ըլլալով նե-
րէ որ քու արժանաւոր և երջանկաւթ
ամուսնութեանդ համար զգացած ու-
րախութիւնս քեզի գրով իմացունեմ
Աստուած բոլոր աւաքինութիւննե-
րով քեզ զարդարած էր , հիմայ հա-
րըստութիւն ալ տուաւ . ինչու որ
քենէ մէկ ուրիշը՝ անիկայ քեզի չափ
աղէկ չէր կրնար գործածել : Անկէ
զոտ , քեզի անանկ ընկիր մ'ալ ընտ-

րեց որ՝ անթիւ բարի բնաւորութիւն-
ներով զարգարուած է, քու վրադ
ալ կատարեալ սէր ունի. աս ոչար-
գեւն արդարեւ գին չունի: Անոր քու
վրադ սէր ունե՛նալը՝ յայտնի է. քան-
զի քանի որ քեզ ամեն բանէն աւելի
առաքինութեանդ համար ընտրեց,
հարկաւ պիտի սիրէ: Աստուած ձեզի
պէս երկու ընկերներ, որ միայն սի-
րոյ համար միացած էք՝ անշուշտ պիտի
օրհնէ: Ձեր վրայ ունեցած սէրս՝ յա-
ւիտեան պիտի ըլլայ, և կը յուսամ
որ ձեր սէրն ալ ինձի համար նոյն-
պէս պիտի ըլլայ: Ոգջ և զիք:

• • •

ԼԱ. ՆԱՄԱԿ

Անդրանիկ գաւկի ծննդեան համար
Բարեկամ.

Սիրելի տիկնոջդ զաւակ մը ունե-

նալուն լուրը՝ իս շատ ուրախացոյց՝
Աս անանկ օրհնութիւն մըն է որ Աստ-
ուած իր ուղածին կուտայ, անոր հա-
մար մենք ալ պէտք է որ անկէ շնոր-
հակալ ըլլանք : Ահ, երանի թէ ձեզի
պէս, իրենց զաւկըներն տղէկ կըր-
թելու եղանակը գիտցող, ու հարըս-
տութեան հետ՝ իրենց ատարինու-
թիւնն ալ անոնց ծառանդութիւն
տուող ծնողքները շատ ըլլային : Չկըր-
նար ըլլալ որ ձեզի օգուտ մը ըլլայ
և ես չուրախանամ . միշտ ի մահ տլ
այնպէս պիտի ըլլամ : Աղջ եղիք :

* * *

ԼՅ. ՆԱՄԱԿ

Ձաւկի ծննդեան համար

Պարոն .

Քեզի զաւակ մը ծնանելը լսելով
շատ ուրախացայ : Ըսել է թէ քու

առաքինութիւններուդ ուրիշ յաջորդ
մըն ալ սրատրաստուած, քեզի պէս
ուրիշ մ'ալ ծնած է: Ասոր համար
ուրիշներն ալ անշուշտ սխալի ուրա-
խանան: Աս դիպուածն աղէկ պա-
տահութիւն մըն է՝ որ ձեր վրայ ու-
նեցած յարգս կրկին յայտնեմ ու ան-
կեղծութեանս վրայ ձեզ աստահով ը-
նեմ: Ողջ եղիք.

* * *

Լ. Գ. ՆԱՄՍԿ

Հօր մը իր որդւոյն
ամուսնութեանը վրայ

Բարեկամ.

Ինձի դաւկիդ հարսանեացը վրայ
տուած լուրէդ աւելի մեծ ուրախու-
թեան լուր մը չէր կրնար ըլլալ: Ո-
րովհետեւ անկարելի է որ ձեզի եղած
բաներուն վրայ դժուութիւն և ուրա-

խուժիլն չիմանամ, անոր համար աս
դէպքին մէջ անհնարին է ինձ ձեր
խնդութեանը մասնակից չըլլալ: Կը
յուզամ որ ասանկ կարևոր կէտի մը
մէջ՝ սցուցած սիրոյ և գոհութեան
նշաններուդ փոխարէն՝ զաւակդ ալ
իր պատուոյն արժանի եղած երախ-
տագիտութիւնը՝ պիտի ունենայ: Եւ
Աստուած տայ որ մինչև մահուանդ
օրն՝ անկէ գոհ ըլլաս, ու ինչպէս որ
աս լուրն ինձի տալով իս ուրախա-
ցուցիր՝ անանկ ալ կրկին շնորհք ը-
նես հաւատալու՝ որ ես ալ դէպ ի
քեզ յաւիտեան մի և նոյն սէրս ու
անկեղծութիւնս պիտի ունենամ:

Ողջ եղիր:

* * *

ԼԳ. ՆԱՄԱԿ

Հօր մը իր աղջկանը
ամուսնութեանը վրայ

Բարեկամ .

Ազնիւ աղջկանդ. ամուսնութեանը
վրայ հիմայ ես ալ քեզի շափ կուրա-
խանամ . կը ցանկամ որ անոր արժա-
նութեանը շափ Աստուած անի-
կայ երջանիկ ընէ . և արդարեւ աս-
ղաւակը ինչ բանի արժանի չէ : Եւ
որովհետեւ Աստուած առաքինին ան-
վտրձ չի թողուր , անոր համար ա-
ներկբայ եմ՝ որ դուն ալ անոր եր-
ջանկութիւնը տեսնելով՝ միշտ պիտի
ուրախանաս : Ողջ եղիք

★ ★ ★

ԼԵ. ՆԱՄԱԿ

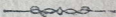
Պատասխան

Յանկայի Բարեկամ .

Ձաւկիս ամուսնութեանը վրայ
 գրածներէդ հասկցայ , որ դուն ինծի
 պատահած բաներուն վրայ անտար-
 րեր չես : Շատ շնորհակալ եմ քենէ ,
 և հաղաչեմ , հաւատա , որ ես ալ իմ
 կողմանէս շատ ուրախ պիտի ըլլամ ,
 եթէ քու երջանկութեանդ վրայ նոյն
 զդացումն ունենալս քեզի իմացնելու
 պատեհութիւնն ունենամ :

Ողջ եղիր :

* * *

ԼԶ. ՆԱՄԱԿ

Ճանապարհորդութենէ ողջ առողջ
 ետ դարձողի մը

Բարեկամ .

Ողջ առողջ դառնալուդ վրայ շատ

ուրախ եմ, և աս ուրախութիւնս
մինչև հիմայ քեզի խմացուցած կըլ-
լայի . բայց խորհելով որ ճամբէ եկած
և շատ նեղութիւն քաշած ես, ուստի
և հանգստանալու պէտք ունիս, անոր
համար համբերեցի, որ քեզի անհան-
գըստութիւն շտամ: Փառք Աստու-
ծոյ որ կրկին մեզի դարձար . բարե-
կամներդ ու մանաւանդ ես՝ ամեն օր
Աստուծմէ աս միայն կը խնդրէինք:
Եւ ինչպէս որ դուն առջի սրտովդ
դարձար՝ դիտցած ըլլաս որ ես ալ
նոյն սիրտն ունիմ, և մանաւանդ
առջի սէրս ևս առաւել աւելցած է .
կաղաչեմ որ աս խօսքիս հաւատաս:

Ողջ եղիր:

* * *

ԼԷ. ՆԱՄԱԿ

Նոր հիւանդութեան ելլող մեկու մը

Սիրելի բարեկամ.

Երկար հիւանդութեանդ ժամանակը՝ որչափ վախ և անձկութիւն որ ունեցայ, նորէն առողջանալդ ալ լսելով՝ այնչափ աւելի կուրախանամ: Այսուհետև առողջութեանդ աւելի զգուշացիր ըսելն աւելորդ է, քանզի արդէն քու զգուշաւորութիւնդ՝ գիտեմ. սակայն բարեկամութեանս պարտքն է պատուիրել որ քու անձը շատ աղէկ նայիս: Օրէ օր ուժ աւնելու ես, ուստի ամեն բան խոհեմութեամբ գործէ, որպէս զի մենք ալ քիչ ատենէ քեզ սուաջուան պէս առողջ տեսներու ուրախութիւնն ունենանք: Եթէ ատցաւերը քեզի կրել չտալը փափաքելով միայն ըլլար, ան-

շուշտ իմ փափաքներովս ամենևին
հիւանդ ըլլալու չէիր : Ոչջ եղիր :

Լ.Ը. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Բարեկամ .

Առողջանալուս վրայ ցցուցած բարեկամական նշաններուդ համար քենէ որչափ շնորհակալ ըլլամ՝ քիչ է : Արդարև ուժս օրէ օր կաւելնայ . բայց քու խոհեմ խրատդ շմոռնալով՝ ինքզինքս խիստ աղէկ պիտի նայիմ : Ամեն բանէ աւելի ուտելու ախորժակս չափաւորելու կաշխատիմ, քանդի ախորժակս այնպէս սաստիկ է որ կարծես թէ աշխարհք պիտի կըլլեմ : Ինծի համար քրած բարեմաղթութիւններուդ շատ շնորհակալ եմ, ու անոնց փոխարէն կը ցանկամ, որ ես

ալ ապերախտ չըլլալ քեզի իմացու-
նելու կարող ըլլամ: Ողջ եղի՛ր:
* * *

ԼԹ. ՆԱՄԱԿ

Նոյն նիւթին վրայ ուրիշ
բարեկամի մը

Յանկալի բարեկամ.

Նթէ բարեկամներուդ վրայ ինչ
կարծիք ունենալդ չգիտնայի՝ առող-
ջանալուդ համար զգացած ուրախու-
թիւնս՝ աղէկ մը քեզի կը նկարագ-
րէի. բայց դուն ինքնին դիւրաւ կըր-
նաս դուշակել: Արդարեւ ինծի հա-
մար ինչ աւելի մեծ ուրախութիւն
կրնայ ըլլալ, եթէ ոչ տեսնել որ բա-
րեկամներուս ամենէն ցտակալին որ
դուն ես, մահուան վտանգին աղ-
կոծութենէն ազատեցար: Աս մասին
հիմայ իմ զգացածս, քու սիրտդ քե-

դի կիմացնէ : Իրաւ որ առաջուց մեր
սէրը որչափ որ իրարու հետ ամուր
կերպով մը կապուած էր, առ վտան-
դը՝ որ քիչ մնաց մեզ իրարմէ պիտի
զատէր, առեկի տճրցուց : Քու առող-
ջանալովդ ես ալ առողջացած եղայ .
քեզի եղած աղէկութիւնը՝ Աստու-
ծոյ ինծի ըրած շնորհքներուն ամե-
նէն մեծը կը համարիմ : Այսուհետեւ
անկէ ըրած խնդիրքս միայն առ է որ
քեզ պահէ, որպէս զի եթէ հնար է՝
քու բարեկամութեանդ շնորհովս :

Ողջ եղիք :

* * *

Խ. ՆԱՄՍԿ

Պատասխան

Բարեկամ .

Ղրկած նամակդ՝ որ բարեկամու-
թեանդ կենդանի մէկ պատկերն է ,

սիրտս ան ատիճան ու բախութեամբ
լեցուց որ՝ առողջութեանս մեծ նը-
պաստ պիտի ընէ : Իմ առողջութեան
ցանկալս՝ միայն քու սիրոյդ անար-
ժան շըլալս քեզի փորձով ցուցնելու
համար է : Նամակիս կարճութեանը
ներէ, ինչու որ դեռ ասկէ երկարը
չեմ կրնար գրել : Ողջ եղիր :
* * *

4. ԹՈՒՂԹՔ ՅԱՒԱԿՅՈՒԹԵԱՆ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Աս կերպ նամակներուն մէջ, կո-
րըստեան տիրոջը ցաւին սոսկ մաս-
նակից ըլլալ մը կրնանք ջըցունել :
Քայց կրնանք հաւատոյ ճշմարտու-
թիւններէ մխիթարական խորտներ

ալ գրել : Մարդուս ըրած կորուսար
որչափ մեծ ու կեանքն ալ որչափ
հարկաւոր ըլլայ , Աստուծոյ անհուն
գաղափարն ամեն բան իսպառ կը
ջնջէ . և յիշելով որ աշխարհիս վրայ
մեր անկէ բաժնուած մնալը յաւիտե-
կան չէ , կը միտիթարուինք : Եթէ
մեռնողը արժանաւոր մէկն է , մեռ-
նողին ազգականներուն անոր վրայ
գովութիւն կրնանք գրել՝ բայց աս
ընելու համար մեծ ճարտարութիւն
ու փափկութիւն կը պահանջուի . ա-
նոր համար պէտք է որ աս տեսակ
խրատները համառօտ ըլլան :

ԽԱ. ՆԱՄԱԿ

Բարեկամի մը որունն կճիկը
մեռած է

Բարեկամ .

Գիտեմ որ ըրած կորուսող մեծ է .

ուստի աս նամակս ոչ թէ քեզ մխի-
թարելու, այլ իմ արցունքներս ալ
քու կիներուդ հետ խառնելու համար
կը գրեմ: Աշխճանեալը սրուն մահ-
ուանը վրայ սուգ կընես, իրեն վա-
յելուչ եղած Վառաքինութիւններուն
ամենն ալ ունէր, և ասով մեծ պատ-
ուհայ արժանի էր: Մայրերու մէջ ա-
մենէն ընտիրը, և տմուտնոց մէջ ա-
մենէն քաղցրն ու սիրելին էր, անոր
իմաստութիւնն էր որ տունը՝ այն-
պիսի խաղաղութեան ու երջանկու-
թեան հասուցած էր: Անհամար քա-
րի բնաւորութիւններ ունէր, և քեզ
ալ ճշմարիտ սիրով կը սիրէր. քանզի
բոլոր փափաքը քեզ մարդոց մէջ ա-
մենէն երջանիկն ընել էր:

Գիտեմ որ ասոնք գրելով ըստ ցու-
ւազին սիրտդ կրկին կը ցաւցնեմ,
բայց ասանկ կսկիծ մը մտոցնելու հա-
մար՝ ինչ կընամ ըսել: Մենք ան մեռ-

նողը՝ որ մեզի այսչափ կսկիծ պատ-
ճառեց, գովելու ու ողբալու պար-
տաւոր ենք. բան մը միայն կայ՝ զոր
եթէ միտք բերելու ըլլանք, անոր
մահուանը վրայ կրնանք միխիթարուիլ.
այսինքն աս թշուառ կենաց կարճու-
թիւնը, և աւելի երջանիկ կեանքի
մը գոյութիւնը, կեանք մը ուր բոլոր
բարեկամներ՝ այլ ևս շղատուելու
պայմանով իրարու հետ պիտի միա-
նան: Մեր յայն աս է՝ բարեկամ,
ուստի դու ալ ան անձը՝ որուն վրայ
կողբաս հոն պիտի գտնես ու հոն
վերստին ստանաս:

Եթէ անկեզծ բարեկամութիւն մը
և անչափ յարգ ու պատիւ քու ցա-
ւած սրտիդ. դարման մը կրնան ըլ-
լալ, վստահ եղիր որ ասոնք իմ սրը-
տիս մէջ պատրաստ են: Ողջ եղիր:

* * *

ԽԲ. ՆԱՄԱԿ

Բարեկամի մը որուն քոյրը
մեռած է

Սիրելի բարեկամ.

Նազելի քրոջդ մահը՝ իրաւ ինծի
մեծ ցաւ տուաւ : Ես ալ քեզի հետ
կողբամ. նախ որ քեզի եղած որ և
իցէ փասս ինծի եղած կը համարիմ.
Երկրորդ ես հանգուցեալն անձամբ
ալ կը ձանչնայի, և անոր արժանա-
ւորութեանը համեմատ ալ դինքը կը
յարգէի : Պէտք է որ դուն քու իմաս-
տութեամբդ ու քաջութեամբդ՝ բախ-
տին աս հարուածին դիմանաս. մա-
նաւանդ որ աշխարհիս աս տեսակ
ձախորդութեանցը մէջ՝ մխիթարուե-
լու չափ բարեպաշտութիւն ալ ունիս :
Ուստի ինծի ուրիշ բան չի մնար,
բայց քեզի հաւտացնել թէ ինչպէս

ըսի, քեզի եղած որև իցէ մնաս,
ինծի եղածի պէս կը համարիմ:

Ողջ եզիք:

* * *

ԽԳ. ՆԱՄԱԿ

Հօր մը որուն որդին մեռած է

Բարեկամ:

Քեզ սիրելուս ու յարգելուս հա-
մար՝ զաւկիդ կորուստը քեզի շափ ես
ալ կսկծացի: Քեզի պէս իմաստուն
ու բաջ մարդ մը պէտք է որ ասանկ
դժուարին փորձի դիմանայ: Արդարև
մինչև հիմայ քեզի եղած մնաս: ուն
ամենէն մեծն աս է. բայց կը յուսամ
որ ասկէ առջի ձախորդութիւններէն՝
Աստուծոյ կամացը հնազանդ ին աղէկ
սորված ես: Ես իմ ձախորդութիւն-
ներուս մէջ աս միջոցը կը պորձած եմ:

և կուզեմ որ դու ալ առ կսկծիդ մէջ
ան գործածես : Ողջ եղիր :

• • •

ԽԴ. ՆԱՄԱԿ

Բարեկամի մը որուն հայրը
մեռած է

Բարեկամ :

Քու ազնիւ հօրդ կորուստը՝ թնժի
ալ մեծ ցաւ տուաւ , ու քեզի հետ
ես ալ ան կողքամ : Թէպէտ դնաց
բայց առաքինութիւններն ու բարի
օրինակները քեզի ձգեց որոնք անկո-
րուստ դանձեր են : Եւ որովհետեւ
միշտ զգաստ կեանք , անստգիւտ
զարք մը ու ի վախճանի բարի մահ
մ'ալ ունեցաւ . ասոնք ալ ճմարիտ
մխիթարութիւններ են : Աստուծմէ
կը խնդրեմ որ՝ դուն ալ անոր պէս
միշտ բարեգործութեան մէջ դանուիս :

Ես աղէկ գիտեմ թէ արժանաւորու-
թեան մասին հօրմէդ պակաս չես .
քեզի պակասածը միայն անոր տարիքն
է , անոր երկար կեանքը կը մաղթեմ
կուրախանամ ևս որ դուն ինչ որ
հօրդ քով տեսած էիր ու կորուսիր՝
զաւկներդ զանոնք քու վրադ արդէն
կը տեսնեն . Աղջ եզիր .

ԽԵ. ՆԱՄԱԿ

ԿՆԿԱՆ մը որուն կրիկը մեռած է

Տիկին .

Ան անձը զոր կորսնցուցինք , բա-
րեկամս էր . անոր բարեկամութեանը
փորձերը՝ ժամանակ ժամանակ ինձի
ըրած բարերարութիւններէն յայտնի
տեսած էի . ուրեմն ի՞նչպէս ես ալ
չլամ : Եթէ ցուս քիչ մը թեթևցնելու
բան մը կայ՝ անոր առաքինութիւնս

ներուն յիշատակն ու Աստուծոյ ար-
դարութեանը վրայ ունեցած յոյսն է .
և անհնարին է որ առաքինիներուն
պահուած երջանկութիւնը՝ հիմայ ան
չվայելէ : Եւ արդարեւ ան շնորհքին
ալ անկէ աւելի ով իրաւունք ունի :
Ասոր ճշմարիտ ըլլալը՝ ուրիշներէ ա-
ւելի դուն քաջ գիտես . քանզի շատ
ժամանակէ ի վեր անոր ըրած գործ-
քերը կը տեսնէիր : Քանէ ասոնք խոր-
հելով քիչ մը մխիթարուինք , ու մեզ
Արարչին կամացը յանձնենք , մեզի
ասանկ մեծ կսկիծ մը տրուած ա-
տեննն ալ մենք ան սիրով պաշտելու
պարտաւոր ենք : Աս կսկիծները՝ ո-
րոնք մեր կենաց ընթացքը զգալի
կերպով կը փոփոխեն , մեզի մեծ մեծ
խրատներ են . ասոնցմով կը սորվինք
չվախնալ ան օրհասական ժամէն , որ
օր մը մեզ պիտի գայ կոխէ , ու մեզ
աս պանդխտութեան աշխարհէն պիտի

հանէ : Աս մեր կորսնցուցած սիրելի
անձը , կրկին պիտի աեսնենք , և
Աստուած աս յոյսն իր բանաւոր ա-
րարածին այսինքն մարդուս տուաւ :
Սա ալ խորհելու ես , որ միայն Քրիստոս
տոնէական սրբազան պարտաւորու-
թիւնները չեն որ քեզ քաջութեամբ
աս ցաւերուն համբերելու կը պարտաւորեն ,
այլ անձիդ պահպանութեանը համար ալ
ասոր պիտի ջանաս . զաւակներդ քենէ ուրիշ
մէկը չունին , դուն ալ ինքզինքդ անոնց
տալու պարտիս : Ան մատաղ տուն-
կերը մշակէ՛ . քեզի պէս առաքինի
սիրտ ունեցողի մը՝ ասկէ գեղեցիկ ու
ասկէ քաղցր մխիթարութիւն մը չի
կրնար ըլլալ : Անոնք քեզի՝ իրենց
հայրն ամենեւին մտքէ չհանելու յիշա-
տակներ պիտի ըլլան , և թէպէտ ա-
սոր համար միշտ ցաւերդ պիտի նո-
րոգուին , բայց ան ցաւերը քեզի վը-

նաս մը չընելէ դատ , մեծ օգուտ ալ
կրնան ունենալ : Եւ քու պատուա-
կան ամուսնոյդ բարեկամն էի . եթէ
կարելի ըլլար կեանքս անոր փոխա-
նակ կուտայի . հաճէ՛ ուրեմն, Տիկին ,
որ նոյն զգացումը քեզի ու քու զաւ-
կըներուդ վրայ ալ ունենամ :

* * *

ԽՁ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Յարգոյ Բարեկամ .

Նամակդ ինձի հասած ժամանակը՝
եթէ մխիթարուելու վիճակի մէջ ըլ-
լայի , անշուշտ անով պիտի մխիթար-
ուէի . բայց անիկա՝ ինձի նոր ար-
ցունքներ թափել տուաւ , ու զիտ
բնաւ չկրցաւ սփոփել : Իմ թշուառ
տանս վրայ զցուցած բարեկամու-
թեանդ համար որչափ ուրախանալա՛

չեմ կրնար քեզի բացատրել: Մեծ տա-
պէս շնորհակալ եմ. և ինչպէս որ
սիրելի անքա քեզ մասնաւոր կերպով
մը կը յարգէր՝ ասանկ ալ ես ըստ
կարի զաւկներուս պիտի սորվեցնեմ
որ նոյն կերպով հօրերնուն այս պարս-
տաւորութիւնը չի մոռնան:

Ողջ եղիւր: . . .

ԽԻ. ՆԱՄԱԿ

Հիւանդ մը մխիթարելու համար
Բարեկամ.

Քու հիւանդութեանդ լուրն ինձի
մեծ ցաւ տուաւ, քանզի գործքերուս
պատճառաւ հոս գերեոյ պէս արգիլ-
ուած ըլլալուս համար չեմ կրնար գալ
որ ցաւս քեզի անձամբ իմացնեմ. ա-
սով թերեւս քիչ մը կը սփոփուէիր:
Կաղաչեմ, սիրելիս, սաէպ գրելով

առողջութեանդ վիճակը ինձի իմացուր : որ գոնէ քիչ մը հանգստանամ: Եկածը դարուն է, անշուշտ օգերը քեզի պիտի օգնեն. և կը յուսամ թէ քիչ ժամանակի մէջ աղէկ պիտի ըլլաս : Ողջ եղիր :

ԽԸ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Անկեղծ բարեկամ.

Հիւանդութեանս համար ունեցած ցաւդ ինձի կը յայտնես. շատ շնորհակալ եմ. ու ինչպէս կըսես, հիւանդութիւնս ալ սկսաւ կամաց կամաց տկարանալ : Կարծես թէ օգն՝ օրէ օր մեղմանալով առողջութեանս կօզնէ. բայց տակաւին շատ տկար եմ. ուստի ներէ որ ասկէ աւելի երկար չեմ կրնար գրել : Ողջ եղիր :

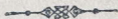
ԽԹ. ՆԱՄԱԿ

Չախորդութեան հանդիպող մեկուն
Բարեկամ.

Քեզի պատահած ձախորդութիւնը
եթէ իմ գլուխս եկած ըլլար, աւելի
ցաւ չէի կրնար զգալ քան զոր հիմայ
կ'զգամ: Բայց աղէի գիտեմ որ ա-
սանկ ձախորդութիւններու համար
կը վշտանաս, ոչ թէ շահերուդ փնաս
տալուն, (թէ և արդարեւ աս կողմանէ
կրած փնասներդ մեծ են), այլ ա-
նոնց պատճառած սքտի անհանգըս-
տութեանը համար. և իրաւունք ու-
նիս: Ամենքս ալ բախտին հարկատու
կը ծնինք, և ով որ աս պարտքը ժամ
մ'առաջ վճարէ, ամենէն երջանիկն
է: Յոյս ունիմ որ ալ մենք ազատե-
ցանք, ու ասկէ ետքն աւելի երջա-
նիկ պիտի ըլլանք: Եթէ Աստուած
ուզածներս կատարելու ըլլայ, ան-

շուշտ քու ձեռնարկութիւններդ այ-
սուհեակ աւելի յաջող պիտի ըլլան և
Ողջ եղիր :

• • •

Ծ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Բարեկամ .

Բարեկամութեան մէջ անկեղծ ցա-
ւակցութենէ աւելի քաղցր բան չկայ .
և անոր մեծ փորձն ալ, մեր սիրե-
լիներուն ձախորդութեանը մասնակից
ըլլալն է : Իմ անյաջողութիւններուս
վրայ ցցուցած կսկիծդ՝ իմ կսկիծնե-
րուս կէսը թեթևցուց , միւս կէսն ալ
համբերութեամբ տանելու ինծի մեծ
օգնութիւն տուաւ : Ողջ եղիր :

• • •

Տ. ԹՈՒՂԹՐ ԵՄՆԴԻՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԳԻՏԵԼԻՐ

Աս տեսակ թղթերու մէջ յատուկ
խոհեմութիւն ու շափաւորութիւն
պէտք է : Եթէ կրիւք և վրէժխնդ-
րութեան հողւով, որպէս թէ ոխ առ-
նելու համար գրենք, շատ անգամ
նամակն ընդունողին հետ այլ ևս չը
հաշտուելու պայմանով կաւրուինք : Խօ-
սակցութեան մէջ աւելի կամ պակաս
խօսիլն այնչափ վնաս չընէր, քանզի
կը մոռցուի . շատ անգամ ալ դեռ
իրարմէ չգատուած կը հաշտուինք .
բայց գրուածը չի մոռցուիր, մարդուս
սրտին աւելի կազդէ, կրկին կրկին
կրնայ կարգացուիլ, ու կերպ կերպ
մեկնութիւններ տրուելով սրտի կըս-

կիծը կը նորոգէ : Ուստի ասանկ նա-
մակ մը գրելու ժամանակ նախ գրած-
նուս վրայ խորհելու ենք ու օր մը
ետքը ձգելը միշտ լաւագոյն է : Բեր-
նին եկածն անխորհրդաբար գրելուն
մէկ վնասն ալ աս է որ դիմացինին
ալ իր ուղածն ըսելու իրաւունք կու
տայ . և ասանկով շատ անգամ մեր
սիրտն՝ անկէ աւելի կը կսկծէ :

Տեսակ մը յանդիմանութիւն ալ կայ
որ այնչափ խոհեմութիւն չուզեր .
բայց անիկայ միայն բարեկամի կրնայ
ըլլալ . երբ կը տեսնենք թէ մեզ մոռ-
նալու սէս կընէ , նամակ չի դրեր ,
կամ ձանձրութիւն տալէ վախնալով
լուռ կը կենայ , ան ատեն թեթե
կերպով մը կրնանք յանդիմանել , քիչ
մը նեղանալ ցուցնելով . բայց ասոնց
ամենն ալ վայելչութեամբ , խենդն
ի խենդը ընելու չէ : Ճշմարտութիւնը
զուարճացնելու և ծիծաղական կեր-

սլով ըսելու է, որ դիմացինը չի վըշտանայ՝ և նամակն ալ իր արդիւնքն ունենայ :

ԾԱ. ՆԱՄԱԿ

Երկար ժամանակ գիր չգրող
բարեկամի

Բարեկամ.

Եթէ քեզ ադ սիրելի ծուլութեանէդ հանելու միջոց մը գտնէի, գիտե՞ս արդեօք թէ ո՞րչափ յանդիմանութիւններ պիտի գրէի : Այսքան ժամանակ թուղթ մը չգրելէդ ետքը, եթէ բոլորովին աւրուիմ, տեղը չէ՞ : Ես քու բնութիւնդ այնչափ աղէկ հասկցած եմ որ առանց խաբուելու կրնամ գրաւ բռնել՝ թէ ինծի գիր չգրելուդ որչափ ատեն ըլլալն ալ չես գիտեր : Ուստի ես քեզի օգնեմ. երկու ամսէ աւելի է որ թուղթ գրած

չես . աս քեզ անշուշտ պիտի զարմա-
ցընէ : Ուրեմն պատճառանքներ գըտ-
նելու նայէ , քանզի կարօտ ես . և
նայէ որ պատճառներդ ալ իրաւացի
ըլլան , որ իս մոռցած ըլլալդ յայտնի
չըլլայ : Սուբհանդակները կանոնաւոր
կերպով շէն երթար գար կըսես . աս-
տոնք հին պատճառներ են . հիւանդ-
էի ըսէ , կամ շիտակը խոստովանելով՝
գրեւու հեղգացայ , բայց քեզ միտքէս
հանած չեմ ըսէ : Սրկան չընեմ , թէև
պիտի ամէնաս , սակայն պէտք է որ
պատասխան մը գրես . ու վերջին
նամակը գրած օրէդ սկսելով ամեն
մէկ օրուան համար՝ մէյմէկ տող բան
պիտի պահանջէի , բայց մեղք ես ,
բարեկամութեանս երեսէն այնչափ
ներդու թիւն մի՛ կրեր : Ընտանիքս ողջ
առողջ է , քեզի բարև կընեն :

Ողջ եղիր :

* * *

ՄԲ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Ազնիւ Բարեկամ.

Ազէկ ազէկ, սրդողէ սրդողածիդ չտի. եթէ աւելի բարկանաս, աւելի շորհակալ կըլլամ. ասոնք՝ սիրելէ ու վրաս հոգ տանելէ յառաջ կուգան. եթէ ադ համարձակ բարեկամութիւնը շունենայիր, իս սրդարացընելու պատճառ մը պիտի փնտռէի. բայց փառք Աստուծոյ անկէ ալ ազատ եմ: Ես ծոյլ եմ, անանկ չէ՞. ազէկ, թող ծոյլ ըլլամ. դաւն դիտես որ ծոյլերն ամենէն աւելի երազ կը տեսնեն. ես ալ շատ տեսայ, ինքզինքս ընտանեացդ մէջ կը կարծէի: Կը յուսամ որ չես երկմտիր՝ ու կը հաւատաս որ, եթէ քեզի օգտակար ըլլալու դիպուած մը պատահէր, նամակ գրելու մէջ ըրածիս պէս չէի ը-

ներ, ժրութիւնը ձեռք կառնէի և
ինէ շատ բարև ըրէ ընտանեացդ, ու
ողջ եղիք:

* * *

ԾԳ. ՆԱՄԱԿ

Նոյն Գիւթին վրայ ազգակահի

Սիրելի բարեկամ:

Եթէ քեզի նունեցած սէրս Խաստիկ
չըլար, Կոտանդնուպօլսէն մեկնելէս
ի վեր աս վեց ամսուան մէջ զիր մը
չգրելուդ համար, քեզի երկար յան-
դիմանութիւններ կը գրէի: Բայց
գիտնալով որ դուն ազգականութեան
ու բարեկամութեան պարտաւորու-
թիւնները, մտնաւանդ դէպ ի քեզ,
աղէկ կը ճանչնաս, անոր համար ա-
նոնց կատարմանը մէջ թերութիւն
ցուցնելդ, քեզի յանցանք չեմ կըր-
նար համարիլ: Ասոնք խորհելով ա-

սողջութեանդ. համար սիրտս ահու
գողի մէջ է : Ուստի կաղաչեմ, երկու
տող գրով իս աս անհանդատութենէն
ազատէ : Ողջ եղիր :

• • •

ԾԴ. ՆԱՄՈՒԿ

Երկար ժամանակ հեռուն քլլալէն
էտքք եկած ժամանակն ալ քովեր-
նիս շատ չկեցող բարեկամի մը

Քարեկամ :

Քովս այնչափ քիչ կեցար՝ որ քեզ
յանդիմանելու թամանակ չգտայ :
Երեք տարի ինէ զատուելէդ ետքը՝
երեք վայրկեանի չափ ալ քովս չկե-
նալ ի՞նչ ըսել է : Չէ քաակայ նե-
րելու բան չէ . ասոր վրէժը նոյն իսկ
բարեկամութեան կը յանձնեմ՝ որ
անշուշտ քեզ օլիտի սլատօ՛ւ : Որչափ

կրնաս քեզ արդարացուր . խիղճդ
քեզ շատ պիտի շարձարէ , աղէկ գի-
տեմ . հիմայ ալ ասով կը մխիթար-
ուիմ : Այսուհետեւ գնա ինչպէս որ
կուզես այնպէս ըրէ . բայց որ պիտի
գայ որ աս մեծ յանցանքը խոստովա-
նելու պիտի ստիպուիս քանզի պար-
տաւորութիւնդ է : Ողջ եղիր :

• • •

ՄԵ. ՆԱՄԱԿ

Երկար ժամանակի թաղթ չգրող
հօր մը

Սիրելի և պատուական հայրս :

Քու աս լռութիւնդ իս շատ կը
վախցնէ : Հիւսօնդ ես արդեօք . կամ
անանկ մեծ ձախորդութեա՞ն մը հան-
դիպեցար՝ որ վայրկեան մը անգամ
զաւակդ շես կրնար յիշել : Արդեօք
քեզ ակամայ նեղացուցած եմ : Ան-

Հոգութիւն կընես, չեմ կրնար ըսել քանզի զաւկներուդ վրայ որչափ սէր ունենալդ՝ շատ փորձերով տեսած եմ: Ազդաչեմ, հա՛յր, իս աս դառն մտատանջութենէն ազատէ, եթէ յանցանք ալ ունիմ ներէ:

Ողջ եղի՛ք:

• • •

ԾԶ. ՆԱՄԱԿ

Յանձնուած գործը ետ ձգող մեկուսն

Բարեկամ.

Քենէ բողոք ըրած ատենս ալ քեզ սերտ սիրով կը սիրեմ ըսել՝ բաւական չէ, մեր խօսքին գանք: Քեզի գործ մը յանձնելու համարձակեցայ, դու ալ սովորական քաղաքավարութեամբդ՝ կատարելու խօսք տուիր, ես հաւատացի: գործն ալ ինձի համար շատ կարևոր էր: Բայց չեմ գի-

տեր, արդեօք խոստումդ բոլորովին
մոռցա՛ր ըսեմ: Եթէ ըսեմ՝ վերջը
գէշ պիտի ըլլայ: Վախճամ թէ գործ-
քերուս ետ մնալուն համար մնաս
կրե՛լն ետքը, բարեկամութիւնդ ալ
կորսնցնեմ՝ որ ինձի այնպէս պատ-
ուական է: Գիտցած ըլլաս՝ որ աս
գործը ես ալ միտքէս հանեցի, և
կուզեմ որ դուն ալ մոռնաս: Աղէկ
գիտեմ՝ որ հիմայ ինձի թուղթ գրելու
չես համարձակիր: Բայց հանդարտ
եղիր, ու գիտցիր որ պատերազմ չե-
ղած խաղաղութիւն եղաւ: Ուրեմն
թող ամեն բան իր առջի վիճակը
գտնէ. միայն քեզի այսուհետեւ ալ
գործ չյանձնեմ: Ողջ եղիր:

* * *

ԾԷ. ՆԱՄԱԿ

Անհոգ բարեկամի

Սիրելիս .

Այսուհետև մի՛ պարծենար թէ
բարեկամութեան աղէկը ես գիտեմ
վեց ամիս է որ քեզի նամակ մը գրե-
ցի, անկէ ի վեր ալ անկողինը հի-
ւանդ պառկած եմ, ու քենէ երկու
տող գիր մը չկրցայ ընդունիլ : Աղէկ
հասկըցայ որ՝ եթէ մեռնիմ ու քանի
մը տարի ալ անցնի : տակաւին հոգ
պիտի չընես : Աս մասին զգոյշ եղի
քանզի աս գիտուածը հնարաւոր

Ողջ եղիք ,

* * *

Յ. ԹՈՒՂԹՔ ԱՆՁԻՆ ԱՆՄԵՂԱԴ-
ՐՈՒԹԵԱՆ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Յանցանքի մը տէր համարուելն
ետքը, մեզ արդարացնելու յատուկ
կերպ մը չկայ. դիպուածին պարա-
գաներուն նայելու է: Բայց ինչպէս
գրուի՝ Թող գրուի, գլխաւորապէս
նայելու է որ, չկարծուի թէ գըր-
ուածը բռնի դրուած է, ոչ թէ մեր
կամօքը: Եթէ գրածս՝ իրենց յան-
ցանքը չազհող ու այլ համարձակ խոս-
տովանողներուն համար միայն ըլլար,
կրտէի թէ յանցանք ունենալը խոստո-
վանի, արդարանալու համար տնկէ
աղէկ համբայ չի կրնար ըլլար: Բայց
ընդհանրապէս մարդիկ աս պատուէ.

րին դիւրաւ չեն կրնալ անսալ . և որչափ յանցանք ունենան , միշտ կը նային որ պատճառանքներ գտնեն . մանաւանդ երբ ուրիշ ներում ուզելու կըստիպուին : Ուրեմն նայելու է որ՝ վարպետութիւն բանեցնենք , և աւելի շնեղացնենք ան՝ որուն սիրտըն առնել կուզենք . պակասաւ որ գտնուելնուս համար միշտ , և պակասութեան տեղը լեցնելու ալ յօժարութիւն մը ցցունենք : Եթէ յանցանքը պղտիկ բան է , դրուածը պարզ ու զուարթ կերպով մը ըլլայ , մնաս չունի . բայց խեղկատակութեան զարնելու չէ , ինչու որ դիմացինին սիրտըն առնելու տեղ՝ աւելի կը զայրացընենք :

Մեկուսն սիրտն առնելու համար

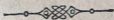
Տէր .

Սրախ խռոված ատենը՝ քեզ նեղացուցի : Բուռն կիրքով մը վառուած ատեն՝ մեր բերնէն ելածին տէրը չենք . ասիկայ հիմայ համարձակ կըսեմ , քանզի բարկութեան ծուխերը միտքիս մէջէն դուրս ցնդեցան : Քու բարեկամութիւնդ իմ քովս այնչափ անգին է , որ անիկայ չկորսնցնելու համար , անիրաւ ու վատ ամօթը մը տիկ չեմ ըներ , որ ընգհանրասլէս մեր յանցանքներուն ներում գտնելու արդեւք կըլայ : Ես պարտքս կատարեցի , քու բարի սիրտդ ալ ճանչնալով՝ կը յուսամ որ կը ներես , և կըրնայ ըլլալ՝ որ նամակս չկարդացած՝ մեր մէջ եղածներն արդէն մոռցած

ԸԼԼԱՍ : Ներէ որ առաջուան պէս քու
բարեկամութեամբդ պարծիմ :

Ողջ եղիր :

* * *

ՄԹ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Սիրելի բարեկամ.

Քու ազնիւ համարձակութիւնդ
տեսնողը՝ որչափ բարկացած ըլլայ,
կը հաշտուի : Կան մարդիկ որ կիրք
կելեն, բայց կիրքը հանդարտելուն
պէս՝ կը ստրջանան. ան տեսակ մար-
դերէն մէկն ալ ես եմ : Քու բնաւո-
րութիւնդ նկատելով՝ որ եթէ դժ-
բախտութեամբ, ես քեզ վշտացուցած
ըլլայի, աւելի շուտով ինծի պիտի
ներէիր, ահա ես ալ քու կիսնդ բոլո-
րովին մոռցայ : Ողջ եղիր :

* * *

— — —

Կ. ՆԱՄԱԿ

Պաշտպանի մը որուն Երկար ժա-
մանակ բռնորդորուած ըէ

Տէր .

Այսքան ժամանակ ձեզի թուղթ
չգրելուս ներում ընդունելու համար,
պէտք է որ ձեր բարութեանը վստա-
հիմ : Դուք ինձի որչափ յանդիմա-
նութիւն ընէք, սրտիս ինձի ըրած-
ներուն չափ ծանր շեն կրնար ըլլալ,
որ խիստ դատաւորի մը պէս՝ արդէն
զիս օղէկ պատժեց : Եթէ յանցանքս
խոստովանելով կրնամ թեթեցնել,
ասանկ պզտիկ ապաշխարանքով կէս
մը թողութիւն գտնելու կարող ըլ-
լալուս համար, իս շատ ատուոր
պիտի համարիմ : Բայց կը վախնամ՝
չըլլայ որ կարծէք թէ ձեր սովորական
ներողամտութեանը վստահելով, կըր-
ին և կրկին յանցանքներ պիտի գոր-

ծեմ, խորհելով թէ՛ եթէ նոր յան-
ցանք մ'ալ ընելու ըլլամ, նորէն կը
խոստովանիմ ու թողութիւն կը գըրա-
նեմ: Չէ տէր՝ ադ ամենեին միտքէս
չանցնիր, ու մանաւանդ կուզեմ որ,
եթէ մէյմ'ալ ձեր բարեւորութեան
յարգը չճանչնալով՝ կրկին անգամ
ձեզ մոռնամ ու վշտացնեմ, խստու-
թիւնը ձեռք առնէք: Մոռնալ ըսե-
լով առ երևոյթ մոռացութիւն կիմա-
նամ, ինչու որ՝ եթէ ձեր ցածկալի
յիշատակը մտքէս կորսնցնելու չափ
մոռնալ մ'ըլլայ, իրաւ անարժան կըլ-
լամ որ իս ձեր միտքը բերէք, և ինք-
զինքս անհոգ կարծած ատենս՝ ճշ-
մարիտ ապերախտ մը եզած կըլլամ:
Չեմ գիտեր, արդեօք պիտի ըլլա՞յ
որ ձեր փոքր մէկ թուղթը ձեռքս
անցնի, ու ես ալ խղճիս աս ծանր
բեռէն ազատած ըլլալս իմանամ: Մին-
չեւ որ չառնեմ, պիտի շիրնամ հան-

գըստանալ, և եթէ անարժանու-
թեանս համեմատ իս պատժել ուզէք,
ձեր ձեռքն է, աս տանջանքս կրնան
երկարել: Ողջ եղիք:

* * *

ԿԱ. ՆԱՄԱԿ

Հիւանդութեան պատճառաւ թուղբ
գրել ջկրցող մեկը իբ բարեկամին

Յարգոյ բարեկամ.

Կարծեմ իս մեռած համարած էք.
Քիչ մնաց որ ես ալ զիս անանկ պի-
տի համարէի, քանզի քանի որ կը
մտածեմ թէ հիւանդութեանս պատ-
ճառաւ ձեզի հետ թղթակցութիւնս
կտրեցաւ՝ անմիջապէս կը կարծեմ
նաև որ կեանքս ալ կտրեցաւ: Այո՛,
բարեկամ. հիւանդութենէ ուրիշ բան
չէր կրնար ինձ աս սրբազան պար-
տաւորութիւնը՝ վճարելու արդելք ըլ-

լալ, որ միշտ հաճութեամբ կը կատարեմ: Ահա հիմայ նորէն կեանք առնելու կսկսիմ. և այս անգամ, անօգուտ տեղը աշխարհ դարձած չըլլալու համար, ձենէ իմանալ կուզեմ թէ. դուք անիկայ ի՞նչպէս կանցընէք: Ահա հիւանդի այսչափ գրելը բաւական է: Ողջ եղիք:

* * *

7. ԶԱՆԱԶԱՆ ՆԻԻԹԵՐՈՒ ՎՐԱՅ
ԹՂԹԵՐ ԶԱԻԿԷ ՄԸ ԻՐԵՆ ԾՆՈՂԱՅԸ
ՈՒ ՄԵԾԵՐՈՒՆ ԳՐՈՒԱԾ

Գ Ի Տ Ե Լ Ի Ք

Աս տեսակ թուղթերը գլխաւորապէս սիրով ու յարգանօք գրուած պիտի ըլլան. ծնողաց ու մեծերու

գրուածք՝ հարկաւ բարեկամի մը կամ հաւասարի մը գրուածին պէս՝ համարձակ չի կրնար ըլլալ։ Անոնց բարութեանը վստահելով՝ եթէ շատ խոնարհական կերպով չգրուի, գոնէ շափաւորութեամբ ու զգուշութեամբ գրել հարկ է. այնպէս որ մեր անոնց յարգութիւն ու պատիւ ընելը, մեր գրուածներուն մէջ յայտնի ըլլայ ։ Ըսենք թէ սխալ մը ըրած են, զոր անպատճառ անոնց իմացնել պէտք է, անանկ փափուկ կերպով մը ընելու է, որ իմանան թէ ազամայ իմացընելու պարտաւոր եղած ենք։ Ընդհանրապէս խօսելով, մարդ աւելի սրտով զգացածը գրելու է, քան թէ մտքով խորհածը. և աս որչափ որ հարկաւոր է, այնչափ դժուար չէ. սէր ունեցիր, այնուհետեւ անիկայ իմացունելը դժուարին չէ։

ԿՐ. ՆԱՄԱԿ

Տղայ մը կաղանդի օրը իր ծնողացը
կը գրէ

Սիրելի և բարի ծնողքս .

Աս ցանկալի օրերուն մօտենալն իս
չատ կուրախացնէ . քանզի աս օրերը
սրտիս մէջ եղածները ձեզի նորէն
խմացնելու աղէկ առ իժ են , ինչպէս
որ ասկէ առաջ ալ շատ անդամ եղած
ենք Աս գործն ինծի ոչ միայն պարտք ,
այլ մանաւանդ հոգեկան զուարճու-
թիւն մը է որ զիս կը բերկրեցնէ :
Այո՛, սիրելի ծնողք , ձեզ սրտանց կը
սիրեմ , ու ամեն բանէ աւելի ձեր
երջանիութեանը կը ցանկամ :

Ձեմ կրնար ըսել թէ անցած տար-
ուան մէջ , շատ աղէկ կերպով վար-
ուեցայ . ան օրերս՝ ուղած իս պէս
ձեր դժվութեանը արժանի ըլլալու
կերպով շանցուցի . բայց կաղաչեմ ,

հաւատացէք որ աս նոր տարւոյս մէջ,
վարքս աւելի շտկելու առաջադրու-
թիւն ունիմ: Եթէ ձեր բոլորովին
ինչ պժգոհ չըլլալն իմացնէք, ինծի
չատ մեծ ընծայ մը ղրկած կըլլաք,
Ուստի մեծ անհամբերութեամբ ադ-
լուրը կըստասեմ, ու կը վախնամ,
որ չըլլայ թէ ձեր աչուրներուն առ-
ջին անարժան մէկը համարուիմ, ու
ձեր օրհնութենէն զրկուիմ:

Ողջ եղիք:

* * *

ԿԳ. ՆԱՄԱԿ

Նոյն նիւթին վրայ ազգականի մը

ծանկալիք իմ.

Աս նամակը ձեզի դրողն աս տարի
ես եմ. գիտեմ որ սուանկ դիպուած ի
մէջ, ամեն ընծայէ աւելի ձեռքիս
դիրք ձեզի ընդունելի է, անոր հա-

մար էս անձամբ գրեցի • քանզի ամեն
բարեմաղթութենէ աւելի , աս փոք-
րիկ յառաջագիտութիւնս ձեզ աւելի
կուրախացնէ : Միայն այս ալ գիտ-
ցէք որ , ձեր կենացն ու երջանկու-
թեանը համար՝ Աստուծոյ աղօթքը ը-
նելէ գաղարած չեմ : Ես միշտ խե-
լօք ըլլալու կը ջանամ , դուք ալ իս
սիրելէ մի գաղրիք : Ողջ եղիք :

* * *

ԿԴ. ՆԱՄԱԿ

Նոյն նիւթին վրայ բարեբարի
կամ անոր տեղը բռնող ազգականք

Տէր •

Արարիչը մէկ կողմանէ ծամանակը
փախցնելով , միւս կողմանէ ալ նոր
տարի բերելով՝ միտքս կը բերէ ձեզ՝
որ երկրի վրայ անոր բարեբարու-

Թեանը մէկ կենդանի պատկերն էք .
և ինձի պատեհութիւն հուտայ՝ որ
որտիս մէջ ամեն օրուան ըրած գաղտ-
նի փափաքներս՝ ձեզի ալ խնացնեմ :
Մինչև սա օրս ձեր ինձի ըրած բա-
րերարութիւններուն ըրած փոխա-
րէնս միայն բաղձանքներ են . որոնք
թէև ձեր մեծանձնութեանը հաւա-
սարելու շափ անկեղծ են՝ սակայն
ձեր բարերարութեանը շափ արդիւ-
նաւոր չեն՝ որ միշտ կը վայելեմ : Ա-
սոնք միշտ խորհելով աղէկ կը հաս-
կընամ՝ որ ձեք ինձի ըրածներուն շատ
անարժան եմ : Բայց կաղաչեմ , հա-
ւատացէք որ երախտադիտութիւնս
ձեզի որչափ անպտուղ ալ է , գէթ
պակսելիք շունի , ու մինչև որ շմեռ-
նիմ , շննար : Այլ և զիք :

* * *

Տղայ մը հօրը անուանի օրը

Յարգոյ Հայր .

Ձեռնէ հեռու ըլլալս ինձի միշտ ցաւ է , մանաւանդ այսօր որ ձեր քով չգտնուելով , սրախ անկեզձ բաղձանքները ձեզի յայտնելու , և ձեր ցանկալի օրհնութիւնն առնելու կարող չեմ : Սովորութիւն եղած քաջաքաւարական խօսքերն ալ ձեզի չընեմ , դուցէ կեղծաւորութեան կասկած աամ . աղէկ զիտէք թէ ձեզ որչափ կը սիրեմ ու կը յարգեմ . ուրեմն ինչ խօսք կրնամ ըսել որ դորձքերէս աւելի ձեզ աս* մասին ապահով ընէ : Եթէ դժբաղդութեամբ , ձեզ վշտացուցած ըլլայի , ձեռնէ թողութիւն առնելու համար անօգուտ խօսքեր չէի փնտռեր , այլ աւելի վարքս կը շտկէի : Նմանապէս ս'ըս ձեզի հաւ-

տացնելու համար ալ այնպէս կընեմ,
գործքերովս կը ջանամ ձեզի յայտնել:
Այս օրուան պարագան այս յայտա-
րարութիւնն ընելու ինծի առիթ աը-
ուաւ: Աստուած տար որ երկար
ժամանակ ասանկ յայտարարութիւն-
ներ ընելու պատեհութիւն ունենայի:
Ողջ եղիր:

ԿԶ. ՆԱՄԱԿ

Տունեն նոր գատուսդ աղջիկ մը
իբ մօքը

Գթած մայրս .

Թէպէտ դիտէի թէ՛ քենէ պիտի
զատուիմ, բայց գատուելէ՞ս ետքը
տակաւ ին այնպէ՞ս ցաւ զգացի, որ
պէս թէ բնաւ դիտցած չըլլայի: Ո՞րն
է աս կեանքին երջանկութիւնը:
Քանի որ երջանկութիւնը մեր ձեռքը

չէ, ի՞նչպէս կրնանք մեզի համար
հաստատել: Ար տեսնեմ որ աշխարհիս
մէջ անմեղ ուրախութեան ցանկալն
ալ շատ անգամ մեծ վտանգներ ու-
նի: Քանի մը օր, քու քովդ եղած
ատենս ունեցած ուրախութիւններուս
մնասը՝ կենացս օրերուն մէջ պիտի
քաշեմ:

Քեզ ամեն տեղ պիտի փնտռեմ,
պիտի ուզեմ, բայց պիտի չկրնամ
դտնել: Ա՛հ, սիրելի մայր, դոնէ
թղթերովդ աս վիշտս՝ քիչ մը թե-
թեցնելու ջանա, քու վրադ ստէպ
ստէպ լուր տուր, քանզի տուանց ա-
նոնց չեմ կրնար ըլլալ: Ողջ եղիր:

* * *

ԿԷ. ՆԱՄԱԿ

Տղայ մը մօրը մահուանը վրայ
իր հօրը

Սիրելի Հայրս .

Որչափ թշուառ եմք, անանկ մէկը
կորուսինք, որ աշխարհի մէջ ամենէն
աւելի մեզ կը սիրէր: Ինծի համար
այնչափ նեղութիւններ քաշողն՝ աշ
պիտի չկրնամ տեսնել: Քու սրտիդ
ցաւէն խփնա ալ կրնաս հասկնալ: Ոհ
ինչո՛ւ համար աս դառն արցունքները
հիմայ քու քովդ չեմ կրնար թափել .
քու քովդ կըսեմ, քանզի դուն մի-
նակ ինծի ապաւէն մնացիր, և քեզ-
մով է միայն որ քիչ մը սիրտս կը հան-
գըստանայ: Հիմայ բանով մը միայն
քիչ մը ինքզինքս կրնամ մխիթարել,
և սա է որ գիտեմ թէ մայրս իր այն-
չափ առաքինութիւններուն արժան

եղած փոխարէնն արդէն առած է .
և եթէ որ մը սս աշխարհիս սակմանն
ներէն գատուելու ըլլամ, ես ալ թե-
րևս անոր քով Ամենակարողին գիրկը
նստելու արժանի կրնամ ըլլալ, որն
որ արդարներուն հողին իրենց հո-
ղեղէն մարմինէն՝ միայն անվախճան
փառօք պսակելու համար կը բաժնէ :
Այո՛, սիրելի և պատուական հայր,
որ պիտի գայ որ մենք ան պատուա-
կան կնկանը հետ մէկտեղ պիտի ըլ-
լանք, և ան ատեն մեր սս կսկիծ-
ները խնդութեան պիտի փոխուին :

Եթէ քու սիրտդ նորէն կը կսկըծ-
ցունեմ, ու քեզի նոր արցունքներ
թափել կուտամ, ներէ, հայր, կա-
ղաչեմ, ներէ ինծի : Քեզ միաթարել
կուզեմ, բայց կսկիծս քեզի չեմ կըր-
նար հասկցնել : Ինծի ունեցած սիրոյդ
վրայ մօրս սէրն ալ աւելցուր, ես ալ
ձեռքէս եկածին չափ պիտի ջանամ,

որ իմ որդիական սիրովս ու յարգա-
նօքս քու կսկիծդ թեթեւցնեմ :

Ողջ եղիք :

* * *

ԿԸ. ՆԱՄԱԿ

Հեռու տեղ մը ուսման գացող
տղայ մը իր ծնողներուն

Սիրելի և պատուական ծնողք .

Ահա վերջապէս ձեզ պիտի տես-
նեմ : Ան երջանիկ վայրկեանին հաս-
նելու համար անցնելիք ժամանակս ,
ոհ , ո՞րչափ երկար կուգայ ինձի :
Տարուան մը աշխատութեանս փոխա-
րէնը՞ պիտի առնեմ , ձեզ պիտի տես-
նեմ , ու ձեր սէրը պիտի վայելեմ :
Ըրած շահս որչափ դոյզն ըլլայ , հի-
մայ ինձի պարծիլ մը կուգայ . և ուս-
ման ատենը կրած դժուարութիւն-
ներս բոլորովին մոռնալով , ձեր յոյսը

ունայն չհանելուս ուրախութենէն
ուրիշ բան չեմ գտար : Այսուհետե
ալ ձեզի մօտ ձեր առաքինութիւնները
սխալի սորվիմ, որոնք ձեր օրինակ-
ներովն ինձի աւելի դեղեցիկ սխալի
երևան : Անոնք չէ թէ ձեր սիրոյն
համար սխալի սորվիմ, այլ քանզի ա-
ռաքինութիւնը բուն ես ալ կը սի-
րեմ, և ձեզի նմանելով աւելի բարի
և աւելի ուրախ կըլլամ : Ողջ եղիք :

* * *

ԿԹ. ՆԱՄԱԿ

Խնամակալո՞ւի

Պատուական տէր .

Հօրս պէս ընտիր անձի մը կորըս-
տեանը վրայ մխիթարուելու ինձի
յոյս մը եթէ կայ, անշուշտ ձեր անոր
տեղ անցնելն է, քանզի դիտեմ որ
դուք ալ անոր պէս բարեսիրտ ու

առաքինի կք : Այսուհետեւ անոր վրայ
լացած ժամանակս՝ քիչ մը պիտի
սիրտու իմ, մտածելով թէ գէթ անոր
սիրտը մեռած չէ, և դուք երջանկու-
թեանս հոգ պիտի տանիք : Չեռքէս
եկածին չափ պիտի աշխատիմ որ ձեզ
յարդ ելու պարտաւորութիւնս ճշդ ու-
թեամբ կատարելով՝ ձեր հայրական
խնամքներուն անարժան որդի չգըտ-
նուիմ : Ողջ եղիք :

* * *

Հ. ՆԱՄԱԿ

Տղայ մը հիւանդութեցե ելելէն
ետքը իր ծնողացը

Սիրելի Հայր և սիրելի Մայր .

Բաւական տուն է որ ձեզի գիր
դրած չեմ. անշուշտ ասիկայ անհո-
ղութեան տուիք : Սահայն ես յան-
ցանք չունիմ, հիւանդ եղայ . ու

ձեզի երկիւղ չպատճառելու համար
լուս կեցոյ : Քայց աս լուսեանս
վերջը եկաւ , քանզի , փառք Աստու-
ծոյ , Հիմա աղէկ եմ , այնպէս որ
առողջութեանս լուրը հիւանդու-
թեանս լուրին հետ կրնամ ձեզի տալ :
Ես հոս առանց օգնութեան չի՛ք , ա-
նոր համար դալ ձեզ անհանդիսա ը-
նել չուզեցի : Քայց և այնպէս ան
հիւանդութեանս մէջ , ձեր երեսէն
ու խնամքէն զուրկ ըլլալս՝ իս քիչ ան-
հանդիստ չըլաւ : Չերմին բռնած
ժամանակը , սիրելի հայր , դուն միշտ
աչքիս առջին էիր , ձայնդ ալ ական-
ջէս շէր պակսեր : Եւ եթէ իրօք
ներկայ ըլլայիք , նեղութիւններուս
աւելի համբերութեամբ կը տանէի ,
ու բարի ու խանդակաթ մօրս ձայնն
ալ ցաւերուս դառնութիւնը կը քաղյ-
րացնէր : Հիմա ալ ձեր ձայնը լսել
կուզեմ , բայց վտանգին անցնելուն

մրայ մէկտեղ ուրախանալու համար .
փափաքս ալ ան է որ հիմակուան ա-
ռողջութեանս պէս , դուք ալ միշտ
առողջ ըլլաք : Ողջ եղիք :

* * *

ՀԱ. ՆԱՄԱԿ

Տղայ մը հօրը հիւանդութեան լուրը
առնելով իր մօրը կը գրէ

Սիրելի Մայր .

Գրած նամակդ սիրտս շատ ցաւ-
ցուց : Ի՞նչ , սիրելի հայրս հիմա հի-
ւանդ է : Ամենեին հանդիստ պիտի
չըլլամ , մինչև որ նամակ մը շառնեմ
ու շիմանամ որ . . . : Բայց ի՞նչ պի-
տի կրնամ իմանալ , ոհ , ինչո՞ւ ես
հիմա ձեր քով չեմ : Թէպէտ քեզի օգ-
նու թիւն մը պիտի չկրնայի ընել , բայց
դէ՛մ խեղճ հայրս կը տեսնէի՝ ու քեզի
հետ ես ալ կուլայի : Ահ՝ եթէ Ս.տ.

ուած իրենց հայրը սիրող ու յարգող
զաւակներուն աղաչանքները կը լսէ ,
չատ շանցնիր , հայրս կառողջանայ ,
բոլոր ընտանիքն ալ կուրախանայ :

Ողջ եղիք :

* * *

ՀԲ. ՆԱՄԱԿ

ՌԵԱՄԱՆ ԵՈՐ ԱԿԱՌՊ ԱՊՈՅ ՄՔ
ԻՐ ԲՈՐՔ

Սիրելի Հայր :

Պատեհութիւնը ձեռքէ չհանելով՝
ձեզի աս գիրը կը գրեմ , քանզի գի-
տեմ որ դուք իմանալով թէ աս վի-
ճակէն գոհ եմ , և թէ ըրած յառա-
ջադիմութեամբս վարժապետիս գո-
հութեանն արժանի եղած եմ , պիտի
ուրախանաք : Սորված բաներուս վրայ
չատ ախորժակ ունենալէս զատ ,
վարժապետս ալ անանկ բարի սրտով

ու քաղցրութեամբ կը սորվեցնէ , որ
ի՞մ սլարտքերս կըցածիս չափ անթերի
հատուցանելու բաւական քաջալերու-
թիւն կառնեմ : Աս տունն ուր իս
դրիք , ձեր տունը միաքս կը բերէ .
հոն եղած առաքինութեան օրինակ-
ները հոս ալ կան . և ինչպէս որ հոն՝
հոս ալ կը ջանամ որ անոնցմէ օգ-
տիմ : Ամեն բանէ աւելի իս երջանիկ
ընտղն ու սիրտ տուողը՝ ձեր քաղցրու-
թիւնն ու բարութիւնն է : Ազդաշեմ ,
հայր , ինձի ստէպ ստէպ մեր ըն-
տանեաց վրայ լուրեր տուէք :

Ողջ եղիք :

• • •

Յ. ԹՈՒՂԹՔ ԽՆԴՐՈՒ ԱՄՈՅ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Այս կերպ թուղթ մը գրողը՝ պէտք է որ իր ուղիմացիներն աստիճանին ու մեծութեանը նայելով՝ գործածած ոճին սլարզութիւնն ու համեստութիւնն անոր յարմարցնէ ։ Ամբարտաւանութեամբ բան մը խնդրելն՝ անոր չկատարուիլն ուզել է ։ Ասանկ թուղթերու մէջ իր անձին վրայ ալ խօսելէ զգուշանալու է . որպէս զի՝ ան մարդուն որ շնորհք մը սխալ ընէ՝ անձնասիրութեանը չդպչի . ինչու որ մարդուս՝ սիրտն աւելի սլարզ քաղաքավարութենէ մը բարերարելու կը շարժի , բան թէ արդարութենէ ։ Երբ մէկէ բան մը կը խնդրենք , ա-

Նիկայ բնաւ չգովել չըլլար . բայց զմեզ
նուաաստացնելու չափ ալ գովել պէտք
չէ . այլ այնչափ մը որ մեր ղիմացի-
նին միտքը հաճի : Անչափ գովու-
թիւնը համ ալ չունենար , ու խելացի
մարդոց շատ հակառակ կուգայ : Աս-
տոնցմէ դատ , եթէ տն մարդը որ
մեր խնդիրքը պիտի կատարէ , բարե-
կամ է , համարձակութիւն պէտք է :
Քիսաւոր կէտերն ասոնք են , միա-
ցածները գրողին միտքը կրնայ հայ-
թայթել :

ՀԳ. ՆԱՄԱԿ

Գործք մը ձեռք ձգելու համար
պաշտօնի վրայ եղող մարդու

Տէր .

Թէև ձեզի հետ ծանօթութիւն ու-
նենալու պատիւը չունիմ , բայց և
այնպէս ձեր բարեսրտութենէն հա-

մարձակութիւն առնելով առ աղա-
շանաց զիրս՝ ձեզի կը գրեմ : Շատ
ժամանակ է որ (գործքից անուցը
դնելու ե) ձեռք բերելու կաշխատիմ,
բայց ինձի պաշտպան և թիկունք ե-
ղող մէկը չունենալուս համար աշխա-
տութիւնս անօգուտ կըլլայ : Ասի դժ-
բաղդութեանս համար ալ սա գործին
ետեէն իյնալէ չեմ կրնար դադարիլ :
Քանզի մէկ կողմանէ ընտանեացս կա-
րօտութիւններն որ օրի կը ծանրա-
նան, մէկալ կողմանէ ալ ձեր արժա-
նաւոր համբաւն ու յարգը առաջար-
կութեանս կատարուելուն մեծ յոյս
կուտայ : Աս պաշտօնը որ իս երջա-
նիկ պիտի ընէ, գրեթէ՝ ձեր ձեռքն
է. ձեր մէկ խօսքը բաւական է, ըն-
տանեացս աղէկ կամ գէշ ըլլալն ալ
անկէ կախում ունի : Արդեօք պիտի
կարենամ բարերարութեանդ արժա-
նի դատուիլ. արդարև ձեր ծառային

չատ մեծ շնորհք մը ըրած կըլլաք,
և ասպահով եղիք որ ընտանեացս հետ
մինչև յաւիտեան ձեզի աղօթող պիտի
ըլլամ: Ողջ եղիք:

• • •

ՀԴ. ՆԱԾԱԿ

Երեւելի իշխանի մը քով եղող
բարեկամե մը շնորհք մը
խնդրելու համար

Յարգոյ բարեկամ.

Պատուական իշխանիդ քով ունեցած
պատիւդ՝ քու արդեանցդ ու անոր
խոհականութեան պտուղն է: Առանց
ձեզ ձանձրութիւն տալու ստիպուած
ըլլալու՝ պարզապէս այդ պատիւը վա-
յելելուդ վրայ ուրախանալ, իս աւելի
երջանիկ պիտի ընէր. քանզի ան ատեն
ձեզի հետ ունեցած բարեկամութիւնս՝
իմ շահուս համար չէր կարծուեր,

ինչպէս որ իրօք ալ այնպէս չէ : Բայց
ժամանակիս սլարագաները շթողու-
ցին որ իմ խորհածիս սէս վարուիմ .
ասկէ զատ , մտածելով որ ինծի շը-
նորհք ընելու անձը շատ անգամ
հաստատած է որ ես իր բարեկամ-
ներուն մէկն եմ , աւելի համարձա-
կութիւն կառնեմ : Արտիս նայելու
ըլլամ , ադ շնորհքին արժանի եմ .
անոր համար աւելի համարձակու-
թեամբ ու յուսով կը գրեմ , և կա-
ղաչեմ որ մտիկ ընես . (Խնդիրքը հոռ
գրելու է) :

Ահա քենէ ուղած շնորհքս աս է .
և ինչպէս կը տեսնես , ինծի շատ
կարեօր է : Աղէկ գիտեմ որ եթէ
քիչ մը ինծի օգնելու կամք ընես՝
գործքերս կարգի կը մտնեն : Ասկէ
աւելի բան չեմ ըսեր , չէ թէ քեզի
վստահ չըլլալու կասկած մը շտալու
համար միայն , այլ և կը վախնամ որ

ինձի շնորհք մը ըրած ատենդ՝ զգա-
լու գուարճութիւններուդ պակսելուն
պատճառ կըլլամ : Ողջ եղիր :

* * *

ՀԵ. ՆԱՄԱԿ

Մեկէ մը ուրիշի մը համար
շնորհք մը խնդրելու

Մտրելիդ իմ .

Կարելի է թէ կը յուսաք որ բարե-
բարութիւններ ընելու ձեր սովորա-
կան փափաքներովը հանգիստ պիտի
ըլլաք . բայց ոչ . կը խաբուիք : Այո՛ւ
միշտ մեծ մխիթարութիւն պիտի ու-
նենաք , բայց ոչ հանգիստ : Ձեր ա-
ղէկութիւնները շատ տեսած ըլլալով
թերևս նորէն ձեզի դիմելու երես
պիտի չունենայի : Բայց կարելի է թէ
ատ բանը ուրիշ մը խորհելու պար-
տաւոր ըլլայ , բայց ես ոչ : Արդարև

աս անդամ խնդրածս ինձի համար
չէ . բայց թող ուրիշի համար ըլլայ .
ձեր սիրտը ճանչնալէս ետքը որ բա-
րիք ընելու համար ստեղծուած է
ալ չեմ խորհիր թէ խնդրածս ինձի՞
համար է թէ ուրիշի համար , կամ
թէ ձեզ անհանգի՞ստ կընեմ : Ձեզ
անհանգիստ ընծոյներուն մէկն ալ ահա
ես եմ : Արդ սիրելի բարեկամ , ձեզի
երիտասարդ մը կը զրկեմ , բարեկա-
միս մէկուն որդին է : Դուք անոր օ-
գուտ մը կրնաք ընել , քանզի կրնաք
ցուցնել թէ որ ճանրան դիւրագոյն
է , և առաջադրած գործին յաջողու-
թեանը կը տանի : Աս կարևոր շնորհ-
քը՝ ատոր ընելու համար՝ ձեզի չեմ
աղաչեր . արդէն ըսի , ձեր սիրտը կը
ճանչնամ . բաւական է որ ձեր մե-
ծանձնութիւնը ցուցնելու դիպոս ձե-
մը պատահի : Միայն սա կըսեմ , որ
ադ տղան առաքինի մարդու մը զա-

ւակ է , և կրնայ մեզ վստահ ընել
որ իր հօրը ճամբէն երբէք պիտի չը
հասուի : Աս տեսակ մարդոց սրտին
մէջ ասերախտութիւն չկրնար բուս-
նիլ . ուստի յաւիտեան ձեզի երախ-
տագէտ ըլլալուն կասկած մի' ընէք :
Քանք իմ երախտագիտութեանս , ա-
սոր համար բան մը չեմ ուզեր ըսել .
արգէն դիտեմ որ ինչ երախտագի-
տութիւն պահանջելու իրաւունքը շա-
տոնց ստացած էք , և ամենեւին բան
մը սրտիս մէջի եղածը չի կրնար ա-
ւելցնել կամ պակսեցնել : Աղջ եղիք :

* * *

ՀԶ. ՆԱՄԱԿ

Մեկուցնելիս տեղեկութիւն առնելու
համար քաղաքապետի մը

Մեծապատիւ Տէր .

Պարոն . . . ին հետ մեծ գործ մը

լմեցնելու վրայ ըլլալով՝ անոր վրայ
պէտք եղած տեղեկութիւնները ձենէ
ուզելու համարձակեցայ, քանզի ան
ձեր վիճակին մէջ շատ կեցաւ : Առ-
դէմ իմանալ թէ որչափ ստակ կամ
ստացուած ունի, և հոն ինչ պաշտո-
նի վրայ է, և որչափ պատիւ ունի :
Շիտակը ըսելով, հետը ծանօթանա-
լէս մինչև աս օր՝ անոր գէշութիւնը
չտեսայ . աս հարցումս ալ՝ միայն աս-
նոր վրայ ունեցած աղէկ համարումս
աւելի հաստատուն ընելու համար է :
Սա խորհուրդս ձեզի միայն կրնամ
վստահիլ, քանզի ձեր քաղաքակից-
ներուն մէջ յիրաւի մեծ յարգ ու պա-
տիւ ստացած էք . ուստի ձեր պա-
տասխանին կ'սպասեմ, և կաղաչեմ
որ զիս ձեր ծառաներուն կարգը հա-
մարիք : Ողջ եղիք :

* * *

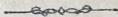

Յ. ԹՈՒՂԹԻՔ ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Անձ մը ուրիշի մը յանձնելը սա
նշանակութիւնն ունի . եթէ նամակը
առնելու մարդը իշխանութեան տէր
է՛, անոր պաշտպանութիւնը , եթէ
բարեկամ է՛ անոր սէրը յանձնուած
մարդուն համար խնդրել է : Աս կերպ
թղթերու մէջ յանձնուած մարդուն
գովութիւնն ընելու է , ասով անոր
բարուցը վրայ երբ թէ վկայ ըլլալով
ուրիշին սէրն ու պաշտպանութիւնն
ալ խնդրելու իրաւունք կունենանք :
Եթէ նամակը յանձնուած մարդուն
ձեռքը արուի , ասանց կնքելու տալու
է , որ իրեն վրայ գրուածները , որ
հարկաւ գովեստ են , կարդալու կա-

բող ԸԼԿայ : Աս կերպ նամակներ ,
մանաւանդ անժանօթ տեղեր , յանձ-
նուած անձին , ով կուղէ ԸԼԿայ , միշտ
օգտակար են :

ՀԷ. ՆԱՄԱԿ

Մեկէ մը ուրիշի մը համար
գործք մը խնդրելու .

Պատուական բարեկամ .

Այոչափ ժամանակէ ի վեր ձեր ցը-
ցուցած բարեսրտութեան նշաններէն
ինձի համարձակութիւն մը եկաւ , որ
աս անգամ նոր բարերարութիւններ
խնդրեմ : Սերտ բարեկամներէս մէկը
(այս ինչ) գործքին ետեւէն է . բայց
մէկը իրեն թիկունք չունենալով , ա-
ղաչանքներն ու ջանքերը չեն կատար-
ուիր : Խորհեցայ որ եթէ դուք անոր
ձեռնառ ըլլաք՝ ուղածը կը կատար-
ուի . և զիտեմ որ դուք ալ արծա-

Նաև որ մարդոց շնորհք ընել կը սիրէք, ինչպէս որ ձեր իմաստութեանն ու բարերարութեանն ալ կը վայելէ : Աս մարդը որ ձեզի յանձնելու կը համարձակիմ, կատարեալ առաքինի է, պէտք եղած ձիրքերն ունի, ու բազմաթիւ ընտանեաց ալ հայր է : Ահա յանձնած անձս ասանկ մէկն է, և այսուհետև երջանիկ ապրելու համար, ձեր ծառաներուն կարողը մանելու կարօտ է . կը յուսամ որ դուք ալ աս շնորհքն անոր չէք զլանար :

Ողջ եղիր :

* * *

ՀԸ. ՆԱՄՍԿ

Պատասխան

Բարեկամ .

Պ. Ն. համար դրած նամակդ առի. հող մի՛ ընէր . բաւական էր որ ա-

նոր յառաջ դալն ուղելդ ինծի իմա-
ցունէիր, մնացածը իմ գործս է :
Սնձամբ անոր օգնելու դուն ձեռնհաս
ըլայիր, ինչ կընէիր, գիտցիր որ
նայնը ես պիտի ընեմ : Ողջ եղիր :
* * *

ՀԹ. ՆՍՄԱԿ

Մեկու մը ճանապարհորդ մը
յանձնելու համար

Սիրելիդ իմ .

Ահա ինծի շնորհք ընելու դիպուա-
ծը եկաւ . Պարօն Պ. ձեր քաղաքը
պիտի գայ, և կը փափաքի ձանչնալ
բարեկամներս որ ատ քաղաքին մէջն
են : Քեզի մինակ սա կըսեմ թէ Պա-
րօն Պ. հոտ օտարական մը պիտի ըլ-
լայ, կը յուսամ թէ մնացածը դուն
կը հոգաս, և կրել շեռ տար ան դըժ-
ուարութիւնները զորոնք սա վիճակը

գտնուող մարդիկ ատանկ բոլորովին
անծանօթ տեղ մը կրելու սովոր են :
Ողջ եղիք :

• • •

Զ. ՆԱՄԱԿ

Անխնամ տղայ մը մեկուն խնամոցք
յանձնելու համար

Տէր .

Տղաս հիմա ձեր քաղաքը Յ. վար-
ժապետին քով իր ուսմունքները կը
սորվի : Տղայ է, և ուրիշ տղոց պէս
կրնայ ըլլալ որ իր հասակին չվսյլած
անհաճոյ գործքերու մէջ գտնուի :
Թէպէտ մինչև հիմա գանգատելու
բան մը տեսած չեմ, բայց կը վախ-
նամ որ գուցէ գէշ օրինակով մը գլխէ
ելլէ : Ուստի կաղաչեմ, տէր, անոր
վրայ քիչ մը հոգ տար, ու ինչպէս
ըլլալը ինձի խնամոցք : Դու ալ զաւակ

տէր ես, թէպէտ աս շնորհքը մեծ է,
կրնաս փոխարէնը յուսալ. քանզի
այսպիսի հոգեր դու ալ ունիս: Ուս-
տի եթէ դու ալ ինծի գործ մը կըր-
նաս հրամայել որ կատարեմ, ես
միշտ պատրաստ եմ ու յօժարութեամբ
ձեզի կը ծառայեմ: Ողջ եղիր:

* * *

ՁԱ. ՆԱՄԱԿ

Սպասաւոր մը ուրիշ սպասաւոր մը
մեկուրն կը յանձնէ

Մեծ ապատիւ Տէր .

Ձեր մարդասիրութիւնը կը ճանչ-
նամ, անոր փորձերը քանի քանի ան-
գամ տեսած եմ. ուստի աս նամակը
ձեզի գրելու կը համարձակիմ. և գի-
տեմ որ ձեզի անպատուութիւն մը
եղած չէք համարիր: Տասը տարիէ
աւելի է որ բարեկամիս մէկը Յ. ա.

ղային քովն էր . անունը Պ. է . հիմա
տէրը մեռնելով անգործ մնացած է .
և ձենէ աղէկ ով անոր տէր կըր-
նայ ըլլալ : Այնչափ բարեկամ ունիք,
որու քով որ ուզէք , դիւրաւ կրնաք
գնել . մեծ բարեգործութիւն մը ը-
րած կըլլաք , ու ետքն ալ չէք զղջար .
որովհետեւ Պ. համեստ , հաւատարիմ,
խոհական ու իր պարտքերը ճանչցող
մէկն է : Ազգաչեմ , տէր , ներէ հա-
մարձակութեանս . ասիկայ , ինչպէս
որ առաջ ալ խոստովանեցայ , ձեր
բարերարութեանը վստահելով ըրի .
ուստի կը յուսամ որ աս խնդիրքս՝
թէև ձեզ ձանձրացնելու արժանի
բան մը չէ , ամենևին իմ կողմէս
ձեզի անպատուութիւն չհամարուիր :
Ողջ եղիր :

* * *

10. ԹՈՒՂՔ ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Աս կերպ թուղթեր գրելը խիստ դիւրին է . քանզի ուրիշ բան պիտի չգրենք, բայց մեր շնորհակալեաց յացտագիրը այն երախտեաց համար զոր ընդունած ենք : Բայց որովհետեւ ամեն երախտիք, և ամեն բարերար մէկ չէ, թղթերնուս միջ ան երախտիքներուն մեծութեանը համեմատ մեր շնորհակալութիւնն ու պարտաւորութիւնը ցուցնելու ենք : Միայն զգուշանալու ենք որ շնորհակալութիւն ըրած ատեն, չխոստանանք թէ դիպուած մը իյնալու ըլլայ, փոխարէնը հատուցանելու պիտի ջանանք . որպէս զի մեր ընդունած երախտիքը

մեզի ծանրութիւն մը եւ շածի պէս
ցցուցած չըլլանք :

ՁԲ. ՆԱՄԱԿ

Մեկու մը որ առանց խնդրելու
իբր պաշտպանութիւնը շնորհած է

Տէր ,

Մեծապէս շնորհակալ ըլլալու պարտական եմ ան շնորհքին համար զոր
ձեր ծառային ըրիք • բայց զիս ձեզի
աւելի պարտաւոր ընողը՝ ձեր վարմանալի մեծանձնութիւնն է , որով
ես դեռ չխնդրած , դուք ձեր պաշտպանութիւնը ինքնակամ շնորհեցիք :
Եթէ երախտագիտութեանս ու յարգանացս նայելու ըլլաք , ձեր այս ըրածին ազնուութիւնը կրնաք խմանալ : Ինչպէս որ ձեր մեծանձնու-

Թիւնն անչափ է , նոյնպէս իմ երախ-
տագիտութիւնս չափ պիտի չունե-
նայ : Ողջ եղիր :

* * *

ՁԳ. ՆԱՄԱԿ

Մեկու մք որ մեր ուզածը
կատարած է

Սիրելիդ իմ .

Վերջապէս ձեր մէկ նամակէն ի-
մացայ որ սուղ ժամանակի մէջ ու-
ղածս կատարած էք : Ինծի ասանկ
չնորհք ընելը՝ ձեզի բնութիւն եղած
է . այնպէս որ , չեմ գիտեր թէ ձեռնէ
ինչպէս շնորհակալ ըլլամ . ասոր հա-
մար ալ ձեր օգնութեանը կարօտ
եմ : Ուստի կաղսչեմ , սիրելիս , իմ
վրաս ձեր մտքին մեջ սա համոզումը
ունենաք թէ՛ անչափ երախտիքնե-
րով ու շնորհքներով լեցուած գիւ-

բազմաց սիրտ մը՝ որչափ շնորհակա-
լութիւն ու սէր որ կրնայ զգալ, բո-
լորն ալ ձեզի համար կ'զգամ: Կը
յուսամ թէ երկու ամսէ ետքը ձեզի
գալով՝ սրտիս աս զգացումը բերնով
ալ ձեզի կրնամ բացատրել. և ար-
դարև ան ատեն աշխարհիս ամենէն
երջանիկ մարդը սլիտի ըլլամ:

Ողջ եղէր

* * *

ԶԳ. ՆԱՄԱԿ

Բարերարի մը որ յայտնուիլ չուզեր

Մեծանձն Տէր .

Եթէ երբէք ըրած բարերարութիւն .
Ներնիդ մինչև հիմայ ծածկած չըլլա-
յիք, ես ալ շատոնց ձեր մեծութեան
շնորհակալ եղած կըլլայի: Հաւատա-
ցէք որ այս կերպով շնորհք ընդունելէ

կը պարտաւորիմ բոլոր կենացս մէջ
ձեզի շնորհապարտ ըլլալ: Ի դուր պի-
տի ջանաք որ բերանս դոցէք: Կա-
րող պիտի չըլլաք. ես այսպիսի մե-
ծանձնութիւն մը չեմ կրնար ծած-
կել. այսպիսի գործ մը լռութեան
մէջ թողուլը մեծ ապերախտութիւն
է. եթէ իմ վրաս լռութեան պար-
տաւորութիւն դնել ուզէք, իս մեծ
բեռան մը տակ ընկճած կըլլաք. քան-
զի ձեր ըրած շնորհքին պարտաւո-
րութեանը ծանրութենէն ուրիշ կեր-
պով չեմ կրնար թեթեւալ, բայց
եթէ ձեզ հաշակելով: Ուրիշի բարե-
րարելով յայտնուիլ չուզելը՝ արդարեւ
ձեզի համար դովելի է. բայց ես մեծ
ապերախտութիւն ըրած կըլլամ, եթէ
ձեր այդ բարի յօժարութեանը հա-
մար ինծի եղած պատուական շնորհքը
ծածկելու հաւանիմ. ուստի ձեզի
ունեցած պարտաւորութեանս առա-

Չին հատուցումը՝ ձեր մեծանձնու-
թիւնը գովել և հաշակել պիտի ըլլայ :
Ողջ եղիր :

ՁԵ. ՆԱՄԱԿ

Բարեկամք մը մեր ուզածէն աւելի
ստակ դրկելուն համար

Մեծանձն Բարեկամ .

Եթէ երախտագիտութիւնը հետը
տեսակ մը պատկառանք կամ ամօթ-
չունենար , ես ալ աս ամօթով պա-
շարուած չըլլայի , ձեզի պէս բարե-
կամ մը ունենալու համար հանգիստ
կեանք կրնայի անցնել . իմ երախ-
տագիտութիւնս՝ հիմայ ձեր բարե-
րարութեանը շափ է : Արդարև գըտ-
նուած վիճակիս նայելով՝ ստակի կա-
րօտ էի , բայց ձեր դրկածին կէսն ալ
բաւական էր : Գիտեմ որ աս խօս-

քիս չէք հաւանիր, ինչու որ ձեզի
պէս սիրտ ունեցող մարդիկ, երբ
ուրիշի օգուտ կընեն, իրենց յատուկ
շահը կը մտնան, մանաւանդ եթէ
բարեկամի համար ըլլայ. բայց դուք
որչափ ձեզ մտնաք, ես այնչափ ձեզ
խորհելու պարտաւոր կըլլամ: Ուրեմն
ներեցէք ստակին աւելորդը ձեզի
դրկելուս. և կաղաչեմ որ չվշտանաք,
իմ միտքս միայն պարաքս վճարել է,
և աս ընդունելով ինծի շնորհք մը
կընէք, քանզի զիս կարօտութենէս
չատ աւելի պարտքէ մը, կամ գէտ
անհանգստութենէ տղատած կըլլաք.
մանաւանդ որ զիս խնայութեան ալ
սորվեցնել կուզեմ: Գիտեմ որ պիտի
ըսէք, ես ան ստակն պէտք չունիմ,
երբ որ կուզես՝ ան ատենը տուր.
չատ աղէկ. բայց աս դիպուածին մէջ
պէտք չէ որ ես ձեր մեծանձնութիւնը
նկատեմ, այլ պէտք է որ ընեմ ինչ

որ ինծի կը վայլէ : Ուրեմն կաղաչեմ,
յօժարեցէք առանց վշտանալու ըն-
դունիլ : Ոչը եղիք :

22. ՆԱՄԱԿ

Քարդայոս համար առնուած գիրք մը
էս դրկուած ատենք

Բարեկամ :

Փոխ առուած գիրքդ ահա կրկին
քեզի կը դարձնեմ : Քենէ շնորհակալ
եմ ոչ անոր համար միայն որ իմ խըն-
դիրքս կատարեցիր, այլ և օգնութիւն
ըրած եղար ան գիրքը կարդալով
հմտութեանս աւելնալուն : Գիրքը շատ
ընտիր է, և գիտեմ որ անիկայ կար-
գալու համար ծախած ժամանակս
վստահալար չեղաւ, մանաւանդ թէ
փափաք ունեցայ որ շտեմարանս ա-
ւելի լեցունեմ. ուստի շնորհք ըրի :

ինծի ուրիշ քանի մը գիրքեր ալ շրկէ,
մանաւանդ Ազգասերն, ու Հայաս-
տանեայց Հնախօսութիւնը, ստոյգ
եղիր որ քեզի յաւիտեան երախտա-
գէտ ու շնորհակալ պիտի ըլլամ:

Ողջ եղիր:

ՁԷ. ՆԱՄԱԿ

Փոխ առնուած ստակ մը
վճարելու ատենը

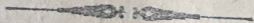
Բարեկամ.

Վերջապէս կրնամ վճարել ան ըս-
տակը՝ որ ինծի փոխ տալու շնորք ը-
րիր. և ահա կը շրկեմ: Չըլլայ որ
կարծես թէ ինչպէս աս պարտքն ին-
ծի բեռ մըն էր, և ժամ մը յառաջ
անկէ ազատել կուզէի. նոյնպէս ա-
զատիլ ուզած ըլլամ երախտապար-
տութենէ. չէ բարեկամ, քեզի պար-

տաւոր և շնորհապարտ մնալն ինծի
սիրելի է . Հիմայ պարտքէս կազա-
տիմ , բայց երախտագիտութեան
պարտքէն երբէք չեմ ուզեր ազատ
լլալ : Ստակը քեզի հատուցանել
փութալս անոր համար է որ խոստումս
կատարած ըլլամ , և քու առջևդ սը-
տախօս կամ անհող երևնալու հոգէն
տղատիմ : Հիմայ միայն դիպուածի մը
կը ցանկամ , որով ձեզի օգուտ ընե-
լու փափաքող ըլլալս ցուցնեմ , և այս
ալ ոչ թէ երախտագիտութեան
պարտքս թեթեցնելու համար , հասպա-
կուզեմ որ իմանաս թէ ապերախտի
մը բարերարութիւն ըրած չես :

Աղջ եղիր :

* * *

ՁԸ. ՆԱՄԱԿ

Մենե գաղտնի մեզ պաշտպանող
մարդու մը

Ազնիւ Տէր .

Ձեզի շատ շնորհակալութիւններ
պարտական եմ, թերևս սխալի ըսեք
թէ ինչո՞ւ համար : Զարմանալու բան
չէ որ ձեր ըրած շնորհքը կը մոռնաք,
քանզի երբ այդ մեծանձնութիւնը
կընէիք, ձեր միտքն ան էր որ ինծի
չիմացնէք : Հիմայ յիշեցէք, տէր **Պ** որ
անցած օր **Պ. Յ.** տունը՝ մէկը, ա-
նունը տալ չեմ ուզեր, իմ անունս
աւրելու խօսքերը ըրած է : Ամեն մարդ
ատ դրպարտչին ըսածներն իբրև
ստոյգ մտիչ ըրած են, և եթէ հոն
բարի մարդ մը չգտնուէր, որ ինքն
առաքինի ըլլալէն դատ, ունեցած
առաքինութիւններն ալ ասանկ մոլի-
ներն ամչցնելու համար կը գործածէ :

ոչ որ անոր բերանը գոցելու պիտի
համարձակէր . մեծանձն բարեկամ,
ան բարի մարդն ահա դուք էք : Քա-
ղաքավարութիւնը կը պահանջէ կըսեն
չատեր որ թէև անհաւատալի բան մը
ըսուի պէտք է մտիկ ընենք , ու մեր
մտքին դէմ գալը չյայտնենք . սակայն
ստախօս ըլլալը ճանչցուած մարդուն
սուտը բռնել՝ ազնիւ մարդոց սրտին
գործ է . ուստի կամայ և ակամայ՝
անոր խօսքերը երկայնատութեամբ
մտիկ չեն ըներ : Իմ վրաս առանկ ծաղ-
րելի սուտ խօսող մարդը՝ եթէ զիս
իրբև գոգ բամբասէր , ամեն մարդ
անկէ կը զարչէր , ու անշուշտ ինծի
ժամ մը առաջ իմացնելու կը նայէր .
բայց ան գողնալ ուզած է իմ անունս
որ բախտի բարիքներէն շատ մեծա-
զին է . և անոր թող տրուեր է որ
սուտերն ուզածին պէս ծախէ , և ոչ
որ իշխեր է անամօթը յանդիմանել :

Ահա տէր , մարդոց ինչ ըլլալը , գնա
ասկէ հասկցիր . և գրեթէ բոլորին ալ
աս բնութեան տէրն ըլլալուն համար
է՛ որ ձեր ինծի ըրած պաշտպանու-
թիւնը զիս առաւելապէս կը պար-
տաւորէ . արդարև ձեր պաշտպանու-
թիւնն ինծի օգտակարութենէ աւելի
պատիւ տուաւ , քանզի ամեն մարդ
իմացաւ որ դուք զիս ձեր ակնածու-
թեանն արժանի կը համարիք : Աս
ձեր խնամքն ինծի արդարև պանծալի
եղաւ ու սիրտս ուրախութեամբ լե-
ցուց : Երանի թէ իմ աս շնորհակա-
լութիւնս ալ ձեզի նոյնչափ հաճոյ
ըլլար . շնորհակալութիւն մը՝ զոր ,
ձեզ հաճոյանալու համար հրապարա-
կելէ զգուշացայ սակայն անտարակոյս
մտքէս պիտի չեղնէ : Ողջ եղիք :

11. ՕՐԻՆԱԿԻ ՏՈՄՍԱԿԱՑ

ԳԻՏԵԼԻՑ

Տոմսակները՝ նամակներէն միայն բանով մը կը տարբերին . այսինքն , նամակներու սէս , տոմսակներու վերջըն ու սկիզբը սովորական քաղաքավարութեան խոսքերը չկան : Շատ ատեն կէս թերթ թուղթը՝ երկուքի ծալելով վրան կը գրուի , երբեմն ալ չի կնքուիր : Բայց եթէ տոմսակն առնելու մարդը պատուաւոր կամ գրողէն մեծ մէկն է՝ կէս թերթի վրայ գրել ու բաց դրկել՝ մեծ անքաղաքավարութիւն է : Տոմսակներուն ու մանաւանդ հրաւերի համար դրուածներուն մէջ քիչ մը զուարճաբանութիւն ընել զուտ չունի , բայց սա ալ ամեն մարդու չըլլար :

Կարգայու համար փոխ առնուած
գիրք մը ետ դրկելու ատեն

Տէր , կարգալու համար ինծի գիրք
մը տուիք . ահա նոյն գիրքը հիմայ
ձեզի կը դրկեմ , բայց կը խնդրեմ որ
տոմսակս բերողին՝ անոր միւս հա-
տորը տաք :

* * *

— 0 —

Ճաշի հրահրելու համար

Տէր , ես ու մայրս քեզ կողջունենք
ու կաղաչենք որ՝ վաղը իրիկուն ժամը
տասնութ կին մեզի հրամէք , որ ընթ-
րիքը մէկտեղ ընենք :

* * *

— 0 —

Պատասխան

Տէր , Ձեր ինծի ցուցուցած պատ-

ւոյն համար շատ շնորհակալ եմ. վա-
ղը ժամը տասնըմէկին կուգամ:

* * *

— 0 —

Ռերիշ պատասխան

Ձեր ինծի ցուցուցած պատուոյն
շատ շնորհակալ եմ. բայց կը ցաւիմ
որ՝ կանխաւ ուրիշի մը խօսք տուած
ըլլալով պիտի չկրնամ գալ. ուստի
ներեցէք :

* * *

— 0 —

Ռերիշ տոմսակ հրաւիրանաց

Մերելի բարեկամ, ճաշի համար աս
օր ձեզի պիտի սպասեմ, կը յուսամ
որ ադ բերկրութիւնն ինծի տալու
արգելք մը չէք ունենար :

* * *

— 0 —

Պատասխան

Քարեկամ, ձեր հրաւիրանաց տոմսակը ձեռքս հասաւ, բայց ատենն անցած էր. քանզի հարկաւոր դործքի մը համար ուրիշ տեղ գտնուելովս հաւատացէք թէ ըսեմ, կենացս մէջ երջանիկ օրէ մը զբկուեցայ :

* * *

—o—

Ուրիշ պատասխան

Հրաւէրդ շատ աղէկ ատեն ինձի հասաւ, ինչու որ այսօր քիչ մը սրտի նեղութիւն ունիմ, որ բարեկամներու տեսութեամբ դիւրաւ կը փարատի :

* * *

—o—

Հրաւեր ընտանեկան

Շաբաթ օրը՝ որ ամսուն վեցն է՝

Ժամը երեքին հետո՝ քիչ մը ախորժակ
առ եկուր, որ առողջ ըլլալուդ նշան
ըլլայ :

* * *

—o—

Պատասխան

Շաբաթ օրը անանկ ախորժակով
մը գալու կը խոստանամ, որ իր բա-
րեկամները պատուել ուղղէն գատ,
բոլոր հոն գտնուողները պիտի վախ-
ցընէ :

• • •

—o—

Ուրիշ տոմսակ

Սիրելի, եթէ վազը ժամը չորսին
իս տեսնելու համար տուն գաս, ինծի
մեծ շնորհք ըրած կըլլաս :

* * *

—o—

Ուրիշ տումակ

Սիրելի, կը յուսամ թէ անցեալ ի-
րիկուն ասկէ ողջ առողջ տուն հա-
սաք: Տիկինդ ու զաւկներդ սիրո՞
կողջունեմ:

* * *

—o—

Պատասխան

Ես ու բոլոր ընտանիքս, Ձեր մե-
վրայ ունեցած խնամօցը համար շատ
շնորհակալ ենք. անհոգ եղիր, ան-
իրիկուն յաջողութեամբ մեր տեղն
հասանք, և ողջ առողջ ենք:

* * *

—o—

Մեկը տունը ջգտնուած ժամանակը
բարեկամ մը կուգայ տումակ
կը գրէ

Այսօր հոս եկայ որ ձեզի հետ կա-

րևոր բանի մը վրայ խօսիմ. բայց
դժբախտութեամբ ձեզ չկրցայ գըտ-
նել. ուստի վաղը ժամը չորսին՝ նո-
րէն պիտի գամ, կաղաչեմ որ տունը
գտնուիք :

• • *

—o—

Խօսքը բռնել չկրցող մը ինքզինք
կարդարացնէ

Երէկուան համար ձեզի տուած
խօսքս չկրցայ բռնել. ուստի պէտք
է որ ձենէ թողութիւն խնդրեմ :
Երբ ձեզի գալ կուզէի, ամենեին միտ-
քէս չանցած կարևոր բան մը պա-
տահելով՝ ուրիշ տեղ մը երթալ հարկ
եղաւ : Ճշմարիտ, շատ ամօթով եմ
և մինչեւ որ ձենէ տոմսակ մը չառ-
նեմ թէ ներած էք, չեմ կրնար հան-
գիստ ըլլալ :

* * *

—o—

Պատասխան

Անանկ դիւրաւ չեմ ներեր . ու մինչև որ ադ պակսութեանդ տեղը չլեցնես, պիտի չներեմ : Նայէ, եթէ իրաւ զղջալու սլարտաւորած ես, վաղը ժամը երեքին՝ ճաշը մէկ տեղ ուտելու համար մեզի հրամէ որ յանցանքդ ներուի :

—o—

Առաջոց իմացնելու համար թէ մեր տոնած խօսքը պիտի ճկրնանք բռնել

Բարեկամ, տուած խօսքիս համեմատ՝ դալ կիրակի ձեր առնը պիտի չկրնամ դալ : Այս որ գեղէն մէկ բարեկամս եկաւ դոր շատոնց տեսած չէի, ու քիչ օրէ ալ պիտի երթայ . բայց մինչև որ երթայ, վայրկեան մը չեմ կրնար անիկայ թողուլ : Եթէ

աս հարկը չըլլար, իս ձեր ընկերու-
թեանը զուարճութենէն ու պատուէն
զրկող մը ամենևին չէր կրնար ըլլալ:
* * *

Օրինակք մտերմակաց եւ
վճարումն ձեռագրաց

300 դահեկան .

Մարտին վերջը՝ Պարոն Յակոբին
Օսմանեան ոսկին 100 դրը հաշով
պիտի հատուցանեմ 300 դահեկան,
որուն (այս ինչ) բանին համար պար-
տաւորուեցայ :

Կ. Պոլիս 2 Յունվար 1881

* * *

Ուրիշ մտերմակ

400 դահեկան .

Ստորագրեալս պարտիմ ու կը խոս .

տանամ որ դալ մայիս ամսուան քսանին սլիտի վճարեմ. Պ. Յ. ին 400 դահեկան մէճիաը 20 դրչ հաշուով, զոր ինծի փոխ տուած է :

Կ. Պօլիս 4 Փետր. 1881

• • •

—o—

ՋԵՌԱԳԻՐ ՎՃԱՐՄԱՆ

Փոխ տուած ստակը առնելուն
համար

Ստորագրեալս կը խոստովանիմ ու կը հաստատեմ որ՝ 1881. յունվարի 8 ին. Պ. Յ. ի փոխ տուած 800 դահեկանս՝ ամբողջ իրմէ առի, ստակ մը առնելիքս չմնաց :

• • •

—o—

Տան վարձքն առնելուն համար

Ստորագրեալս, 1880 Յուլիս մէկէն՝ մինչև Իսկոնմբեր 31 վեց ամսուան

տանս վարձքը , 600 դահեկան , Պ.
Յ. Էն ամբողջ առի . այս ամիսնե-
րուն համար ստակ մը առնելիքս չը
մնաց :

Կ. Պօլիս Յ Յուլիս 1880

— 0 —

Վաշխը առնելուն համար

Ստորագրեալը կը խոստովանիմ որ
Պ. Միրախէ ունեցած հինգ հարիւր
դահեկան պահանջիցս 1881 յունվար
1 թուականէ մինչև դեկտեմբեր 31
մէկ տարուան վաշխն վաթսուն դա-
հեկան՝ ամբողջ առի . հիմայ հինէն
ստակ մը առնելիքս չմնաց :

* * *

Յ Ա Ի Ե Լ Ո Ի Ա Ծ

ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Վաճառականութեան մէջ նամակագրութիւնը խիստ կարևոր է . ամեն բան անով կը լլայ . մանաւանդ Եւրոպիոյ կանոնաւոր տէրութեանց մէջ նամակագրութիւնը յատուկ օրէնքով սլատուիրուած է : Գաղղիոյ օրինագրին մէջ , առևտրական օրինաց Յրդ յօդուածն այսպէս կը սլատուիրէ . « Ամեն վաճառական սլատաւոր է ընդունած նամակները ծրար ընելով պահել , իսկ ղրկածներուն սլատճէնը առանձին մատենի մը մէջ օրինակել » :

Թէպէտ մեր լեզուին մէջ առևտրական նամակագրութեան համար

որոշ և կատարեալ արուեստական
բառեր և առանձին նամակազրական
ոճ չկայ, բայց և այնպէս աս տեսակ
նամակներ գրողներ պէտք է որ ա-
ռւտրական թղթակցութեան գէթ
ընդհանուր կանոններուն հետեւին,
որոնք ուղիղ բանն ու ձաշակն ալ կը
թելադրեն: Աս փոքրիկ գործին նեղ
և անձուկ սահմանը չի ներեր որ աս
կանոններուն վրայ երկայն խօսինք,
և կարելի եղածին չափ առւտրական
արուեստական բառերու, գոնէ ցարդ
սովորական եղածներուն, ցանկը դը-
նենք: Միայն համառօտիւ սա չափ
ըսենք թէ աս տեսակ նամակներ
սօրս, յտակ, աւելորդ բառերէ,
ձեւերէ, զարդերէ և մանաւանդ ար-
ուեստակութենէ ազատ ըլլալու են:
Թէպէտ գրողին և անոր որուն կը
գրուի՝ վիճակին եւ աստիճանին հա-
մեմատ քաղաքավարութիւն և ծանօ-

բութիւն կը պահանջուի, բայց ոչ
այնչափ որչափ շնորհաւորութեան և
ուրիշ քաղաքավարական նամակներ
բու մէջ կրնայ ըլլալ, ոչ ալ ընտա-
նեկան նամակներու մէջ թոյլ տուա-
ծին չափ թեթեւ և զուարթ կերպով:

Վաճառականաց մէջ նամակագրու-
թեան սովորական նիւթերը հետև-
եալներն են. շրջաբերակոն. գործ
ընելու առաջարկութիւն, կամ յա-
րաբերութեան մեջ մտնել. գին եւ
վաճառք. հակառակ հրաման. տե-
ղեկութիւն ուզել. տեղեկութիւն տալ.
վաճառ. դրկելու, կամ փոխանակա-
գրոց եւ ուրիշ վճարմանց ազդ. վա-
ճառաց եւ ուրիշ իրաց ընդունելու-
թեան յուր. ստակ խնդրել. գանգատ.
պահանջում. յանդիմանութիւն. ջա-
տագովութիւն. հաշուոց եւ շահուց
յայտարարութիւն. յանճարարու-
թեան կամ համարման (գրետի) թուղք.

սնանկութեան , կամ ճախորդութեան
յայտարարութիւն , երբեմն նաև շը-
նորնակալութեան եւ մաղթանաց
թուղթեր :

Ասոնց գլխաւորներուն վրայ մէյմէկ
համառօտ օրինակներ դնենք :

Ա. ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Կոստանդնուպօլիս . . . 18

Տէր , կամ Տեարք * * * Ի Բարիզ .

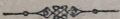
Կը համարձակիմ իմացնել ձեզ որ
Յունվար 1 էն սկսեալ , աս քաղաքիս
մէջ , Աւետիս , Զոհրասպ և ընկերու-
թիւն անուամբ առևտրական տուն
մը կազմելու որոշումն ըրած ենք :
Մեր գործը , գլխաւորապէս , ամեն
տեսակ վաճառք յանձնարարութեամբ
մատակարարել սլիտի ըլլայ :

Հաճեցէք մեր անունները նշանա-
կել , և մեր ձեզի ծառայելու պատ-

բաստ ըլլալուն յօժարութեանը հետ ,
մեր անկեղծ ողջոյնն ալ ընդունե-
ցէք , ահր : Ողջ եղիք :

Պիտի ստորագրէ Կ. Պ. Սւետիս •

» » Յ. Զոհրապ •

Բ. ԳՈՐԾՈՅ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Տէր .

Ձեր տանը պէս 'պատուաւոր ասան
մը հետ գործելու յարաբերութեամբ
կապուելու ջերմ փափաքը՝ ինծի հա-
մարձակութիւն տուաւ ձեզ ալ ուզ-
ղելու չքարերական մը գոր կը յու-
սամ թէ անցեալ թղթաբերով ընդու-
նած էք : Աս առանձին նամակով գոր
ձեր համարումը վայելելուս համար
գրելու կը համարձակիմ , կը խնդրեմ
որ փոքրիկ յանձնարարութիւն մը ա-
պրասպրելով փորձ մը ընէք : Վստահ
եմ թէ առաջին փորձով իմ գործե-

լու կերպս պիտի ճանչնաք, և ցու-
ցընելու փոյթէս պիտի հասկնաք թէ
ձեզ իմ թղթակիցներուս կարգը թուե-
լու որչափ կը ցանկամ :

Ընդունեցէք, տէր, իմ մեծարանաց
ողջոյնս :

ՈՒՐԻՇ ՕՐԻՆԱԿ ՆՈՅՆ ՆԻԹԻՆ ՎՐԱՅ

Տէր .

Յունիս 22 թուականով ձեզի շըր-
կած նամակս յիշելով, դարձեալ կի-
մացնեմ որ ձեզի հետ գործ ունենա-
լու եռանդուն փափաքող եմ . և այս
անգամ ձեզի, մեր երկրին սովորա-
կան առուտուրի նիւթ եզող քանի մը
յօդուածներու ցանկը՝ ամեն մէկուն
որոշ գինովն հանդերձ ձեզի կուղար-
կեմ : Նշանակած յօդուածներս ձեր

գործին կամ արուեստին ընտանի և սովորական են, և գիտեմ որ ասոնք ուրիշներու յանձնարարութեամբ ընդունելով, դժգոհութեան առիթ ունեցած էք: Արչափ ուրախ սլիտի ըլլամ, եթէ իմ ծառայութիւնս ձեզի աւելի շահաւոր դատուելով, մեր յարաբերութիւնները սկսելու որոշումն ընէք:

Ար համարձակիմ ձեզ վստահ ընելու որ մեզի յանձնուած շահերը մինչեւ ցարդ, միշտ առանձին փութով և խնամով կատարելով, մեր թղթակիցներուն հաճութիւնը վայելած եմ:

Ընդունեցէք, տէր, իմ յարգանացս հաւաստիքը:

* * *

ՅԱՆԿ ՎԱՃԱՌԱՅ

Խառուրտ , այսճա	Գաղ .	Մէթ	Փր .
Չառնաւուխտ , սադէն	»	»	»
Սնդուս , ճամօքս	»	»	»
Նարոտ . պասմա	»	»	»
Թաւիշ , գատիօք	»	»	»
Չանկապան մետաքսեայ այր			
մարդու սպիտակ երկոտասանը		Փր .	
Նոյնը կնօջ		»	»
Մօլ , գօրտէլա զառնաւուխտ			
Թիւ 12—4			»
Շար , քիւլպէնտ նուրբ	Մէթրը	Փր .	
Ասուր , ջոնիա սեաւ	»	»	
Չեռնոց մորթէ , Թիւ —			
վրայէ վրայ			
Նոյնը մետաքսէ			Փր .

Գ. ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄՏՆԵԼ

Տէր .

Չեր ամսոյս 12 ին դրած նամակին համեմատ , որով քանի մը պիտանի

յօղուածներու ցանկն ու գիները ինծի
հաղորդելու աշխատութիւնը յանձն ա-
ռած էիք, փորձ մը ընել յօժարեցայ,
յուսալով թէ աս համարձակութիւնս
առ յասլայս մեծամեծ և կարևորա-
գոյն յանձնարարութիւններ ընելու ին-
ծի առիթ սիրտի ըլլայ :

Ուստի կը խնդրեմ որ ըստ կարի ա-
րագ շրկէք ինծի :

72 փաթեթ (թօփ) ծոպ զառնա-
ւուխտ պայծառ գուներով, մինակ 10
փաթեթը սև ըլլայ :

120 ձեռնոց մորթէ ձեր նշանակած
թիւերով :

60 Երկոտասանեակ (տոնգիւնա) ըս-
սիրտակ զանկապան կնոջ :

Փոյթ տանիք որ ձեռնոցները մնա-
ցած վաճառք չըլլան, և արատ չու-
նենան : Յուսամ թէ ճամբու ծախուց
թեթև ըլլալուն մեծ խնամ կը տանիք,

և ձեռքս հասնելուն պայմանաժամը
ուրիշ օրը չանցնիր :

Հաշուեցուցակով (Ֆարքուրա) հան-
դերձ, նամակնուղ սպասելով, կը
մնամ ձեր բարեկամը .

* * *

ՆՈՅՆ ՆԻԻԹԻՆ ՈՒՐԻՇ ՕՐԻՆԱԿ

Տեարք . . . և ընկերութիւն . վա-
ճառակներ ի . . .

Նամակս ձեզի հասնելուն պէս, հա-
ճեցէք ուղարկել ինձ այս ինչ սուր-
հանդակով որ այս ինչ տեղ կիջնէ
(կամ, երկաթի համբով) հետևեալ
վաճառքը :

1. Հարիր քիլոկրամ սպիտակ շա-
քար, այս ինչ յատկութեամբ և այս
ինչ գնով :

2. Հինգ հարիւր քիլոկրամ պղպեղ,

այս ինչ յատկութեամբ և այս ինչ
գնով :

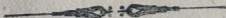
5. Հարիւր լիտր խաչխաչի իւղ , նոր
բերք ըլլայ և այս ինչ յատկութիւնն
ու այս ինչ գինն ունենայ :

Ար խնդրեմ , խնամ տանիք այնպիսի
կերպով սնտուկներու մէջ դնելու և
պատատելու որ կորուստ կամ եղծում
չպատահի :

Յիշեալ վաճառքը անձնաս ընդու-
նելուս պէս , մեր մէջ ընդունուած
սովորութեան համեմատ՝ ձեզի ել եք
ամիս պայմանով փոխանակազիր մը
կը ղրկեմ : Ողջ եղիք :

Ձեր բարեկամը

* * *

Դ. ՎԱՃԱՌ ՂՐԿՈՒԱԾ ԸԼԼԱԼՈՒՆ
ԱԶԴ

Վաճառքներուն յօրինուածը (Ֆա-
թուրան) նամակին գրութից կը գրուի

Տէր .

Աս նամակիս սկիզբը պիտի գտնէք
հաշուեցուցակն (Ֆարուրան) ան վա-
ճառքներուն՝ որոնք ձեր մեզի այս
ինչ թուականով գրած նամակովը
խնդրած էիք :

Յիշեալ վաճառքը խնամով կատել
և պատասել տալէ ետքը՝ այս ինչ
օր այս ինչ սուրհանգակին կամ այս
ինչ շոգնկառաց կամ շոգենաւուն
յանձնեցիք . ուստի այս ինչ օր պի-
տի բնդուելիք :

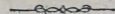
Կիսացնենք ձեզի որ ընկալանք այս
ինչ գումարը զոր մեզի այս ինչ
թուականով գրկած էիք , անով մեր
մինչև նոյն թուականը նշած հաշիւը

վճարուած կըլլայ, այնպէս որ դուք
մեզի միայն այսօրուան զրկուած վա-
ճառաց համար պարտական կը մնաք:

Ողջ եղի՛ր:

Ձեր բարեկամը

* * *

Ե. ԳԱՆԳԱՏ

Տէր .

Ձեր զրկած վաճառքն հասան այս
իճջ թուականին, ինչպէս որ ձեր
վերջին նամակովն իմացուցած էիք:
Վաճառքն ընդունեցայ սակայն պա-
հանջուած յառկու թիւնները չունէին,
և դիներն իրենց առևտրական արժե-
քէն վեր էին: Ընդունելուս պատճառն
աս էր որ դժուարութեանց առիթ
չտամ, քանզի դժուարութիւններէ
կարելի եղածին շատ կը փախչիմ, մա-

նաւանդ որ շը գունեւելոյս կրնար հոս
համարմանս (գրետի) վնաս գալ :

Յը յուսամ թէ խմ աս վարմունքս
հաշուի կառնէք , և եթէ նոյն վաճա-
ռաց գինը իջեցնել յանձն շառնուք ,
գէթ սա նկատու մը կընէք որ ինծի
նոր վաճառք գրկելու առաջին առ-
թիւ գիւրութիւն մը կուտաք , որ
այս անգամ ըրած կորստեանս հա-
տուցումն ընգունելու կարող ըլլամ :

Ողջ եղիք :

Ձեր անձնու էր բարեկամը

* * *

Զ. ՎԱՃԱՌԱՅ ԸՆԴՊԻՆԵԼՈՒԹԻՒՆ
ՄԻՅՆԳԱՄԱՅՆ ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒ-
ԹԻՒՆ

Տեարք Այս անուն , վաճառականք
ի . . .

Ձեր ինծի այս ինչ սուրհանգակով

կամ շոգ ենաւով կամ շոգեկառօք եւ
այլն զրկած վաճառքը , ձեր նստակիին
մէջ նշանակուած ժամանակին , այ-
օինքն ի . . . այս ինչ ամսոյ ընկալայ :

Իոչոր վաճառքը մեծաւ մասամբ
աւրուած էր . շաբարն ու աղը թըր-
ջած , և թէ քանակութեան և թէ
յատկութեան մասին բաւական կո-
րուստ կրած էին . նոյն վնասը պրդ-
պեղին ալ պատահած էր : Իսկ իւրին
դէթ վեցերորդ մասը տակառէն ծո-
րելով կորսուած էր . ուստի զանոնք
ընդունիլ ինծի անկարելի եղաւ , ա-
նոր համար ըստ օրինի աժեցնել տուի ,
յետոյ այս ինչ տեղ ի պահեաս դնել
տուի :

Ազգաշեմ որ ձեր կողմանէ մէկը
նոյն տեղը զրկէք որ քննէ . թերեւ
կրնաք ձեզի օգտակար կերպով եւ
առնելով ինծի նորէն ուրիշ վաճառք
յուզարկէք :

Ինչպէս որ ըլլայ, այսչափ օրուան
պայմանաւ ձեր օրոշմանը կստատեմ.
Քանզի յիշեալ վաճառաց պէտք ուրիմ,
և հարկ է որ ձեր կամ ուրիշ տան մը
միջնորդութեամբ զանոնք վերստին
բերել տամ. Ողջ եղիք :

Ձեր անկեղծ բարեկամը

* * *

Է. ՅԱՆԴԻՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Տէր .

Սխալմունք ըրած էք ձեր զրկած
վաճառաց մէջ որոնք իմ այս ինչ
թուականով գրած նամակաւս ձենէ
խնդրած էի : Վաճառքը հասան,
բայց այնպիսի վիճակի մէջ որ պատճառք
ընդունել ինձի անկտրելի էր : Աստուծոյ
միտ գիշինն շունէր ան յատկութիւնը
և ան համը զոր ես կը պահանջէի .
Ինչպէս որ նամակիս մէջ յայտնի նշա-

նակած եմ: Օղին ալ պահանջուած
ատիճանը չունէր. վերջապէս սպի-
տակ գինին ըստըրովին աւրուած էր:
Քստի հարկ եղաւ ինծի աս թերու-
թիւններն ըստ օրինի ապացուցանել,
և ձեր վաճառքը հիմայ այս ինչ տեղ
ի սրահեստի դրուած է: Կիմացնեմ
որ յիշեալ ըմպելիները, կարելի ե-
ղածին չափ շուտով ետ առնէք, և
իմ սրայմաններու համեմատ ինծի
գինի և օղի նօրէն գրկէք, եթէ չէք
ուզեր որ մեր առևտրական յարաբե-
րութիւնները եղծուին:

Անկէ զձու թեամբ կողջունեմ ձեզ:

* * *

Ը. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ ԽՆԴԻՆԸ

Տ՛ր .

Բաւական ժամանակ է որ ձեր հա-
ճոյական լուրերն ընդունելէ զուրկ

մնացած ենք . և որովհետև աս օրերս
մեր տարեկան հաշիւները տեսանք ,
արժան համարեցանք աս պատեհու-
թեամբ՝ ձեր մեզի հետ ունեցած
հաշուին համառօտութիւնը ձեզի շըր-
կել : Աս համառօտութենէն պիտի
տեսնէք որ դուք մեր վրայ փոքրիկ
դումար մը 338-10 Փրանք առնելիք
կունենաք , զոր ձեր հաշուետոմարին
մէջ մեր պարտուցը կարգը նշանակե-
լու շմոռնաք :

Ենոր՝ք ըրէք ,Տէր , մեզի իմացնե-
լու թէ արդեօք այս ինչ տունը իր
առջի բարի համարումը տակաւին կը
վայելէ՞ , և թէ կրնանք ամենայն ա-
պահովութեամբ անոր հետ դործել :

Ողջ եղիք :

Անկեղծութեամբ կողջունենք ձեզ :

* * *

Թ. ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԻ ԱԶԴ

Տէր .

Շնորհակալութեամբ — կիմացնենք
ձեզի որ ամսոյս 12 ին գրած նամակ-
նիդ ընկալանք , և կը խնդրենք որ
մեր փոխանակագիրը զոր ձեր ան-
ուանն է , ի հաշիւ մեր ընդունիք ,
և վճարէք :

Ցրանք 3,000 , ըստ հրամանի Մա-
նուկեան և եղբարց ի 20 առաջիկայ
Գեկամբերի :

Վստահ եղիք որ մեծ փոյթ ունինք
ի լրանալ պայմանաժամուն յիշեալ
գումարը ձեզի հասցնելու :

Ընդունեցէք , Տէր , մեր անկեղծ
ողջոյնը :

* * *

ԺԱ. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ ՏԱԼ

Տէր .

Աս քաղաքին մէջ մեր մտերիմ բարեկամներէն մէկը , 1874 ին Մանչէսթէրի Պարոն Յ. Մամիկոնեանի տունը , իբրև խիստ հաստատուն տուն մը , մեզի յանձնեց : Այդ տան երաշխաւորութեամբը Մանչէսթէրի ուրիշ տան մը հետ ալ առուտուր ունեցանք , որ հաւանականաբար Պ. Յ. Մամիկոնեանի վարկովը հրապարակ լըած է :

Յիշեալ տանց հետ մեր ունեցած յարաբերութիւններն ասանք են , և ինչպէս ան ժամանակէն ի վեր նոր անդեկութիւններ տանելու պատեհութիւն , նոյնպէս մինչև ցայսօր անկէ դժգոհութիւն մը չունեցանք : Արցաւինք որ ասկէ աւելի մանրամասն տեղեկութիւն չենք կրնար տալ . ճե-

զի օգտակար կամ հաճոյ ծառայու-
թիւններ ընելու միշտ պատրաստ ենք,
և ինչպէս մինչև ցարդ, այսուհետև
ալ մեզ դէպ ի ձեզ միշտ սիրալիր և
անձնանուէր սիրտի դռնէք :

Ընդունեցէք մեր մեծարանացողջոյնը :

* * *

ԺԲ. ՎՃԱՐՄԱՆՅ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒ-
ԹԵԱՆ

Տէր .

Մեծաւ ուրախութեամբ ձեր ամ-
սոյս 4 ին գրած նամակն ընկալանք :
Մեզի յուզարկած էիք :

Քր. 400	»	Պ. Գ. Մ. ի	Վոյ Վճուխ	մասոյս	15	թ.
» 4500	»	»	Յ. Ս. ի	»	»	16
» 434	»	»	Գ. Մ. ի	»	»	31
» 171 25	»	»	Ն. Կ. Կ. Կ.	»	»	31

Քր 5502 25 ընդ ամենը, ի Մաշիւ ձեր
պարտուցը :

Կիմացնենք ձեզի, տէր, որ սա վճարմանց վրայ դուք մեզի փոքր գումար մը 264 Փր. պարտական կը մընաք, և կը յուսանք թէ ձեր պարտուց հաշիւներուն մէջ ճիշդ նոյնը պիտի գտնէք:

Մեր սովորական անկեղծութեամբը ձեզ կողջունենք:

* * *

ԺԳ. ՀԱՇՈՒՈՑ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Տէր .

Ձեր 24 Հոկտեմբեր և ներկայ ամսոյս 4 թուականով գրածներն ընկալանք:

Գեկտեմբեր 31 ին ձեր հաշիւներուն քննութիւնն աւարտելով, մեզի մեր հաշուոյն համառօտութիւնը հաղորդած էիք, որմէ կը տեսնուի որ

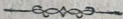
մեր ձեռնէ առնելիքը կելլայ 5843 Փր

Արդ, քննելով կիմացնենք որ ճիշդ
մեր հաշիւներն ալ ձերիններուն հետ
միարան են :

Հաճեցէք ընդունել, Տէր, մեր
անկեղծ շնորհակալութիւններն այն
մտերիմ ըզձից և շնորհապարտ ընող
յայտարարութեանց համար զոր նոր
տարւոյն առթիւք մեզի համար ըրած
էք : Մենք ալ մեր կողմանէ նոյները
կը հատուցանենք, և վստահ կընենք
ձեզ որ մեր յարաբերութիւններն այ-
սուհեաւ աւելի ընդարձակ և աւելի
գործունեայ սլիտի ըլլան, եթէ պա-
րագաները ներեն :

Ընդունեցէք, տէր, մեր անկեղծ
ողջոյնները :

* * *

ԺԴ. ՀԱՄՅՐՄԱՆ ՆԱՄԱԿ

Այս թուղթը ձեզի մատուցանողը
Պարոն Ք, ճրագեանն է :

Կաղաչեմ որ զի՛քը խնամով ըն-
դունիք . և ընկալազիր առնելով հա-
տուցանէք իրեն պէտք եղած գու-
մարը մինչև երկոտասան հազար Քը-
րանք :

Մեծապէս շնորհապարտ պիտի ըլ-
լամ սոյն ամեն մտերիմ ծառայու-
թեանց համար, զորս յիշեալ անձին
պիտի մատուցանէք, և մեր անկեղծ
շնորհակալութեանը վրայ արդէն ա-
պահով կրնաք ըլլալ: Ընդունեցէք,
Տէր, մեծարժանացս հաւաստիքը:

* * *

ԺԵ. ԶԱԽՈՐԴՈՒԹԵՍՆ ԵՍՆ ԵՍՄԱԿ

ՍԵՅՆԿՈՒԹԻԻՆ

Տէր .

Գիտէք ապաքէն որ ամսոյս Յին վճռով սնանկ հրատարակուելու դըժ-
բախտութիւնն ունեցայ, և թէ պար-
տաւեալքս ամսոյս ՉՅին ժողուելե-
լու հրաւիրուած են :

Յիշեալ որը յառաջիկայ թշուառ վի-
ճակիս համեմատ անոնց առաջարկու-
թիւններ պիտի ընեմ, որոց երաշ-
խաւոր տալու պատրաստ եմ : Ուստի
ձեզ ևս կաղաչեմ, Տէր, որ առ կողմ-
ներ վստահութեանն արժանի անձ վը
ներ կողմանէ փոխանորդ կարգէք,
որպէս զի յիշեալ պարտաւեարց ժողո-
վին մէջ ժեստ ունենայ, և եթէ հարկ
ըլլայ, անորադրէ այն համաձայնու :

Թեան գիրը (գոնգորտա) զոր կը յուս
սամ թէ կընամ ձեռք բերել : Աստան
եմ թէ ձեք մարդասիրութեամբը
Թշուառ վիճակիս կարեկից ըլլալով
Համաձայնութեան գրոյն ստորագ-
րուելուն արգելք չէք յարուցաներ :
Քայց աս ալ գիտցած ըլլաք, Տէք,
որ յիշեալ դաշնադրութեան պայման-
ներն ինչ որ ըլլան, դուք իմ վրաս
բան մը պիտի չկորսնցնէք . ձեր կո-
րուստն քիչ մը ժամանակ սպասելէ
ուրիշ բան պիտի չըլլայ : Եթէ կը ճանչ-
նաք զիս, և ան պարագաները որ
աս ձախորդութիւնն ինձի բերին,
փտան եմ թէ ինձի ներողամիտ,
մանաւանդ թէ կարեկից ալ պիտի
ըլլաք : Աս յուսով կազմչեմ որ ըն-
դունիք իմ մեծարանաց և շնորհա-
կալեացս հուսաստիքը :

* * *

ՓՈՒԱՆԱԿԱԳՐԻ ՕՐԻՆԱԿ

Կ. Պօլիս, 1 Ապրիլ 1881

5,000 Ֆրանքի Համար

Առաջիկայ Յուլիս ամսոյ Հինգին
Հաճեցէք վճարել, փոխանակագրիս
այս առաջնոյ օրինակին, Մանչէսթէրի
վաճառական Բարիկեան Տ. Խաչա-
տրոյ Հրամանին (կամ իմ Հրամանիս)
Հինգ Հազար Փրանք՝ որ է գին վա-
ճառաց զորս ձեզի դրկեցի Հանդերձ
Հաշուեցուցակաւ (Ֆաքթիւր) անցեալ
Յուլիար 15ին: Այլ ևս ազդարարու-
թեան մի՛ սպասէք:

Գարեգին Մակարեան վճուկն
ի Կ. Պօլիս, փողոց ... թիւ ...

Առ Տ. Խաչիկ Համբարձումեան

ի Զմիւռնիա:

ՈՒՐԻՇ ՕՐԻՆԱԿ

Աղեքսանդրիա , 1 Ապրիլ 1881 :

1,000 Ֆրանքի համար .

Առաջիկայ Յունիս մէկին հաճեցէք
վճարել* սոյն փոխանակագրոյս , իմ
հրամանիս , հազար Ֆրանք , որոյ փո-
խարէնն ունիք ի ձեռին առ իս ու-
նեցած պարտիւքդ : Այլ ևս ազդա-
րարութեան մի' սպասէք :

Յ. Մերունեան

Առ Տ. Մանուկ վաճառական

ի Բերիա :

ՈՒՐԻՇ ՕՐԻՆԱԿ

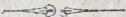
Կ. Պօլիս , 10 Յուլիս 1881 :

500 Ֆրանքի համար .

Առաջիկայ Սեպտ. 20 ին , պիտի
վճարեմ Տ. Յովհաննու Պաղտասար-
եանց կամ իր հրամանին հինգ հա-

ըիւր Ֆրանք որոյ փոխարէնն ընդու-
նած եմ առձեռն սրատրաստ դրամ
ի 10 առաջիկայ ամսոյ :

Տիրատուր Սահակեան
Աճուկն մետաքսի , փողոց ... թիւ ...

ՓՈՒԱՆՑՈՒԹԵԱՆ (ԱՆՏՈՍՄԱՆ)
ՕՐԻՆԱԿ

Աճարեցիք . Կաստանդնուկոյիս
Աճառական Տ. Մաղաքոյ Սուրէն-
եան : Արժէքն ընդունած եմ առձե-
ռն սրատրաստ դրամ (կամ վաճա-
րօք) :

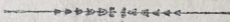
ի : . . . 15 Յուլ . 1881 :

Մարտիրոս Շահումեան

Վ Ե Ր Ձ

Յ Ա Ն Կ

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ	Գ
ՆԱԽԱԳԻՏԵԼԻՔ	9
1. ԳԻՏԵԼԻՔ. Մեկուսն տնունը կամ ծննդեան տարեդարձը ընորհմանորելու համար	25
Տզայ մը իր հօրը	25
Պաշտպանի	26
Հօրեղբոր	27
Ընտանի բարեկամի	29
Հետը շատ բնատանութիւն չեղած բարեկամի մը	30
Պատասխան	31
Որդի մը հօրը ծննդեանը տարե- դարձին	32
Բարեկամ մը իր բարեկամին անոր ծննդեան օրը	34
2. ԳԻՏԵԼԻՔ. Նոր տարի ընոր- հանորելու համար	35

Որդի մը հօրը	37
Բարեպաշտ անձի մը	40
Պատասխան	41
Նամակ առանց ընծայի	42
Ընաանի բարեկամի մը	44
Լինցած տարւոյն մէջ ձախորդու- թիւն քաշող բարեկամի մը	45
Պատասխան	47
Տարւոյն լիննալուն մօտ մեծարոյ մարդու մը	48
Պատասխան	49
Եղբորորդի մը իր հօրեղբօրը	50
Մեծարոյ մարդու մը	52
Երկար ժամանակ առանց նամա- կի ձգուած մէկու մը	53
Պաշտպանի	54
Յ. ԳԻՏԵԼԻՔ. Թուղքք ուրախակ- ցութեան	56
Մեծ պաշտօնի մը հասնող մէկու մը	58
Նոյն նիւթին վրայ պաշտպանի մը	59
Ազգականի	60

Գատաստանի մէջ յաղթող գլխո	
նուող բարեկամի մը	61
Պատասխան	62
Նոր ամուսնացող մարդու մը	63
Պատասխան	64
Նոյն նիւթին վրայ ուրիշ բարեկամի մը	65
Հարուստ մարդու մը հետ նոր ամուսնացած կին մը ուրիշ կրնկան մը	66
Անդրանիկ դաւկի ծննդեան համար	67
Զաւկի ծննդեան համար	68
Հօր մը իր որդւոյն ամուսնութեանը վրայ	69
Հօր մը իր աղջկանը ամուսնութեանը վրայ	71
Պատասխան	72
Ճանապարհորդութենէ ողջ առողջ ետ դարձողի մը	72
Նոր հիւանդութենէ ելլող մէկու մը	74
Պատասխան	75

Նոյն նիւթին վրայ ուրիշ բարեկամի մը	76
Պատասխան	77
4. ԳԻՏԵԼԻՔ. Թուղթք ցառակցութեան	78
Բարեկամի մը որուն կնիկը մեռած է	79
Բարեկամի մը որուն քոյրը մեռած է	82
Հօր մը որուն որդին մեռած է	85
Բարեկամի մը որուն հայրը մեռած է	84
Կնկան մը որուն էրիկը մեռած է	85
Պատասխան	88
Հիւանդ մը մխրթարելու համար	89
Պատասխան	90
Չախորդութեան հանդիպող մեկուն	91
Պատասխան	92
5. ԳԻՏԵԼԻՔ. Թուղթք յանդիմանութեան	93
Երկար ժամանակ զիր շղթող բարեկամի	95

Պատասխան	97
Նոյն նիւթին վրայ ազգականի	98
Երկար ժամանակ հեռուն ըլլա- լէն ետքը եկած ժամանակն ալ քովերնիս շատ չկեցող բա- րեկամի մը	99
Երկար ժամանակ թուղթ չգրող հօր մը	100
Յանձնուած գործը ետ ձգող մէ- կուն	101
Անհող բարեկամի	103
Յ. ԳԻՏԵԼԻՔ. Թուղթք անձին անմեղադրութեան	104
Մէկուն սիրան առնելու հա- մար	106
Պատասխան	107
Պաշտպանի մը սրուն երկար ժա- մանակ թուղթ գրուած չէ	108
Հիւանդութեան պատճառաւ թուղթ գրել չկրցող մէկը իր բարեկամին	110

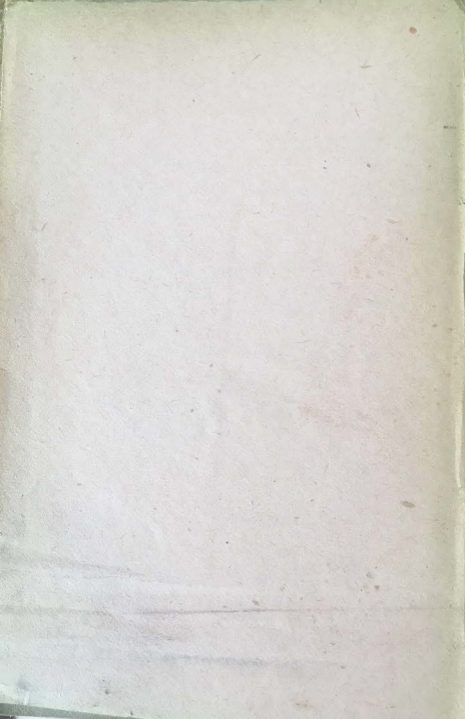
7. ԳԻՏԵԼԻՔ. Չանագան Երևոս
թերու վրայ թղթեր գաւիէ մը
իրէն ծնողացը ու մեծերուն
գրուած 111
- Տղայ մը կաղանդի օրը իր ծնո-
ղացը կը գրէ 113
- Նոյն նիւթին վրայ ազգականի
մը 114
- Նոյն նիւթին վրայ բարերարի
կամ անոր տեղը բռնող ազ-
գականի 115
- Տղայ մը հօրը անուան օրը 117
- Տունէն նոր զատուող աղջիկ մը
իր մօրը 118
- Տղայ մը մօրը մահուանը վրայ իր
հօրը 120
- Հեռու տեղ մը ուսման գացող
տղայ մը իր ծնողներուն 122
- Խնամակալուի 123
- Տղայ մը հիւանդութենէ ելլելէն
ետքը իր ծնողացը 124

- Տղայ մը հօրը հիւանդութեան
լուրը առնելով իր մօրը կը
գրէ 126
- Ուսման նոր սկսող տղայ մը իր
հօրը 127
8. ԳԻՏԵԼԻՔ. Թուղքք խնդրուա-
ծոց 129
- Գործք մը ձեռք ձգելու համար
սլաշտօնի վրայ եղող մարդու 130
- Նրկելի իշխանի մը քով եղող բա-
րեկամէ մը շնորհք մը խընդ-
րելու համար 132
- Մէկէ մը ուրիշի մը համար շնորհք
մը խնդրելու 134
- Մէկուն վրայ տեղեկութիւն առ-
նելու համար քաղաքապետի մը 136
9. ԳԻՏԵԼԻՔ. Թուղքք յանձնա-
րարութեան 138
- Մէկէ մը ուրիշի մը համար գործք
մը խնդրելու 139
- Պատասխան 140

Մէկու մը ճանապարհորդ մը յանձնելու համար	141
Անխնամ աղայ մը մէկուն խնամոցը յանձնելու համար	142
Սպասաւոր մը ուրիշ սպասաւոր մը մէկուն կը յանձնէ	143
10. ԳԻՏԵԼԻՔ. Թուղթը շնորհա- կայութեան	145
Մէկու մը որ առանց խնդրելու իր պաշտպանութիւնը շնորհած է	146
Մէկու մը որ մեր ուզածը կատարած է	147
Բարերարի մը որ յայտնուիլ չուզեր	148
Բարեկամի մը մեր սեղածէն աւելի ստակ զրկելուն համար	150
Կարդալու համար առնուած գիրք մը ետ զրկուած ատենը	152
Փոխ առնուած ստակ մը վճարելու ատենը	153

Մենէ դաշտնի մեզ պաշտարանոյ մարդու մը	155
11. ԳԻՏԵԼԻՔ. Օրինակք տոմ- սակագ	158
Կարգալու համար փոխ առնուած գիրք մը եւս դրկելու ատեն	159
Ճաշի հրաւիրելու համար	159
Պատասխան	159
Ուրիշ պատասխան	160
Ուրիշ տոմսակ հրաւիրանոց	160
Պատասխան	161
Ուրիշ պատասխան	161
Հրաւիր ընտանեկան	161
Պատասխան	162
Ուրիշ տոմսակ	162
Ուրիշ տոմսակ	163
Պատասխան	163
Մէկը տուեր չգտնուած ծամա- նակը բարեկամ մը կուգայ տոմսակ կը գրէ	163
Խօսքը բռնել շկրցող մը ինքզինք կարդարացնէ	164

SELEDIYE
MUTFAKCI

İBB Eyüp Sultan Halk ve Çocuk Kütüphanesi

ERM1379

255.07.02.01.06.00/

ՆՈՐԱՏԻՊ ԳՐԵԱՆՔ
 Ի ԴՐԱՏԱՆ Վ. Յ. ՄԱՐԴԱՐԵԱՆԻ
 Մեքնան փողոց թիւ 57

Արուեստ նամակագրութեան	Յ
Յիսնակ առակի վանան վար- դարտեա Տ. Մինասեանի Ա. Բ. հատոր	10
Վեցնագարեակ տնի. հայ. բա- ռից Գ. Թիբեարեան	4

Վերջիջեալ դրատունք կը գտնուի
 նաև եկեղեցական, դպրոցական,
 եւ քաներական, ամեն տեսակ
 գրեանք :

ՀՐԱՄԱՆՈՒ ՄԷՍՐԻՑԷ